

การเพิ่มประสิทธิภาพงานขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ
กรณีศึกษา บริษัทพลังงานแห่งประเทศไทย

ฉันทันท์ บัวคำ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
คณะโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มีนาคม 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ทัศนันท์ บัวคำ ฉบบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.พอพันธ์ วัชจิตพันธ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เร้าชนชกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พอพันธ์ วัชจิตพันธ์)

คณะโลจิสติกส์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะ โลจิสติกส์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานะ เขาวรัตน์)
วันที่ 6 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2557

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ กรณีศึกษา บริษัทพลังงานแห่งประเทศไทย สำเร็จลง ได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์พอพันธ์ วัชจิตพันธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการจัดทำการศึกษาในครั้งนี้ ท่านได้สละเวลาอันมีค่า ในการให้ข้อเสนอแนะอันทรงคุณประโยชน์ อันมหาศาล ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

อนึ่งผู้วิจัยมีความสำนึกในพระคุณของคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอน วิทยาการต่าง ๆ ให้กับผู้วิจัย ขอขอบคุณ คุณสุชัชจกิมพศ อภาวัฒน์สกุล ที่ได้คำปรึกษาและกรุณาให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนคณะโลจิสติกส์ รุ่น 10/1 ทุกท่านที่คอยให้คำแนะนำ เหนือสิ่งอื่นใด ขอสำนึกในพระคุณบิดามารดา ที่ได้ให้การสนับสนุนและอบรมสั่งสอน ผู้ศึกษา รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำการศึกษาในครั้งนี้

ฉัฐนันท์ บัวคำ

55920014: สาขาวิชา: การจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน; วท.ม. (การจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน)

คำสำคัญ: เงินชดเชย/ การกำจัด/ การรวมกัน/ การจัดใหม่/ การทำให้ง่าย

ฉัฐนันท์ บัวคำ: การเพิ่มประสิทธิภาพงานขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ กรณีศึกษา บริษัทพลังงานแห่งประเทศไทย (AN ENHANCEMENT OF LIQUEFIED PETROLEUM GAS (LPG) IMPORT COMPENSATIONAL EFFICIENCY: A CASE STUDY OF ENERGY COMPANY IN THAILAND). อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: รองศาสตราจารย์พอพันธ์ วัชจิตพันธ์, Ph.D., 72 หน้า. ปี พ.ศ. 2557

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการขอรับเงินชดเชยราคา LPG ที่ผู้ประกอบการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งจะได้รับเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาซื้อในตลาดโลก กับราคาจำหน่ายภายในประเทศ โดยศึกษาเพื่อลดระยะเวลาในการทำเอกสารต่าง ๆ ลดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็น พัฒนาระบบการทำงานให้รวดเร็วมากขึ้น ปรับปรุงการจัดส่งเอกสาร เพื่อช่วยลดต้นทุนรวมให้กับองค์กร ซึ่งหากไม่มีการพัฒนาหรือการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เมื่อมีการนำเข้า LPG จากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนทางการเงินและภาระดอกเบี้ยที่ผู้ประกอบการต้องสำรองการจ่ายเงิน เพื่อนำเข้า LPG จากต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนรวมของผู้ประกอบการเพิ่มสูงขึ้นได้ในอนาคต

ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบระยะเวลาในการรวบรวม จัดทำเอกสารและจัดส่งหลักฐานทั้งหมดต่อหน่วยงานของภาครัฐ พบว่า การลดเอกสารและขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นลง การรวมกระบวนการทำงานบางขั้นตอนที่สามารถรวมกันได้ และจัดเรียงปรับการไหลของเอกสาร บางขั้นตอนที่มีการจัดส่งเอกสารย้อนกลับไปกลับมา เพื่อลดความซ้ำซ้อนและสะดวกมากขึ้นตามเทคนิค ECRS นั้น ช่วยให้มีระยะเวลาในการขอรับเงินชดเชยทำได้เร็วขึ้น จากเดิมที่ใช้เวลาสูงถึง 85 วัน สามารถลดระยะเวลาลงเหลือ 69 วัน ระยะเวลาลดลงจากเดิมถึง 16 วัน ทำให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนและภาระทางการเงินลงได้ โดยพิจารณาได้จากสัดส่วนการได้รับเงินชดเชยราคา LPG จากร้อยละ 67.30 ในครั้งแรก เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 83.57 ในครั้งปีหลังของปี พ.ศ. 2556

55920014: MAJOR: LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT;
M.Sc. (LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT)

KEYWORDS: COMPENSATIONAL/ ELIMINATE/ COMBINE/ REARRANGE/ SIMPLIFY

CHATTHATNAN BUAKUM: AN ENHANCEMENT OF LIQUEFIED
PETROLEUM GAS (LPG) IMPORT COMPENSATIONAL EFFICIENCY:
A CASE STUDY OF ENERGY COMPANY IN THAILAND. ADVISOR: ASSOC. PROF.
PORPAN WATCHAJITTAPAN, Ph.D, 72 P. 2014.

This research intends to provide the study of procedures for Liquefied Petroleum Gas (LPG) compensation's request specifically for entrepreneurs who import from abroad. Normally the importers will receive the compensation from the difference between LPG's world and domestic market price.

The purpose of the study is to reduce lead time in documentation, lean unnecessary tasks, improve more effective process and delivery. This will help companies lower overall cost. Without any process improvement, firms' capital cost will be affected by interest amount that they need to pay in advanced for importing LPG. This reflects to the higher cost that the company needs to carry in the future.

The result measured by following factors namely documents consolidation, documents delivery to government's offices, number of required documents, unnecessary tasks, and duplicated workflows. According to ECRS technique, the request for LPG compensation's process takes shorter time by reducing to 69 days from 85 days. The removed 16-days helps entrepreneurs to have lower capital cost that uses for advance payment and decrease financial burden. This was considered from the increased ratio of LPG compensation from 67.30% in the first half of the year to 83.57% if the second half of the year 2013.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
โครงสร้างราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว	4
การกำหนดราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว.....	4
สภาพปัญหา ก่อนดำเนินการ	5
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	7
สภาพการณ์ เหตุผลและความเป็นมา	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ระบบการผลิตแบบลีน (Lean Manufacturing System).....	10
เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้วยแนวคิดลีน.....	10
บทบาทการปรับปรุงกระบวนการสำนักงาน	11
ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จตามแนวทาง Lean Office	13
โครงสร้างต้นทุน	13
การจำแนกประเภทของงาน.....	14
ความสูญเปล่า (Waste/ Muda/ NVA)	14
ความสูญเปล่า 7 ประการ	14
เทคนิค ECRS	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	18
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	18
4 ผลการศึกษา.....	28
5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	44
สรุปผลการวิจัย.....	44
บรรณานุกรม.....	47
ภาคผนวก	48
ภาคผนวก ก ตัวอย่าง ใบขอรับเงิน (LPG IMPORT) แบบกองทุน 1	49
ภาคผนวก ข ตัวอย่าง บัญชีสรุป LPG นำเข้าขอชดเชยฯ (แบบกองทุน 4).....	51
ภาคผนวก ค ตัวอย่าง บัญชีรับ-จ่าย ก๊าซ LPG ที่นำเข้าจากต่างประเทศ.....	53
ภาคผนวก ง ตัวอย่าง แบบฟอร์ม ภษ.01-12 (แบบฟอร์มชำระภาษีสรรพสามิต)	55
ภาคผนวก จ ตัวอย่าง แบบฟอร์ม ภษ.13 (แบบฟอร์มชำระภาษีสรรพสามิต)	57
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่าง แบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์ ก๊าซ LPG ที่นำเข้า จากต่างประเทศ, ก๊าซ LPG ที่ผลิตภายในประเทศไทย	59
ภาคผนวก ช ตัวอย่าง แบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์หลังปรับปรุง.....	62
ภาคผนวก ซ ตัวอย่าง ตารางคำนวณภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	64
ภาคผนวก ฌ ตัวอย่าง ใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่ม.....	66
ภาคผนวก ฎ ตัวอย่าง ใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิต.....	68
ภาคผนวก ฏ ตัวอย่าง ประกาศคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (ประกาศ อัตราชดเชยราคา LPG IMPORT).....	70
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	72

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 ความสูญเปล่า P, Q, C, D, S, M.....	12
3-1 ทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน <u>ก่อนปรับปรุงการทำงาน</u>	25
4-1 สรุปผลก่อนและหลังการปรับปรุงโดยการลดเอกสารและขั้นตอนการทำงานที่ ไม่จำเป็นลง	30
4-2 ผลก่อนและหลังการปรับปรุงโดยการรวมแบบฟอร์มรายงานการจ่ายฯ และการส่งจ่าย เช็คเข้าด้วยกัน	32
4-3 เปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน <u>หลังปรับปรุงการทำงาน</u> ..	36
4-4 เปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนก่อนและหลังปรับปรุงการ ทำงาน	38
4-5 เปรียบเทียบเวลาในกระบวนการขอรับเงินชดเชยก่อนและหลังปรับปรุงการทำงาน....	39
5-1 ปริมาณที่ขอรับเงินชดเชยและปริมาณที่ได้รับเงินชดเชย <u>ก่อน</u> ปรับปรุงการทำงาน	44
5-2 ปริมาณที่ขอรับเงินชดเชยและปริมาณที่ได้รับเงินชดเชย <u>หลัง</u> ปรับปรุงการทำงาน	45

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1	สัดส่วนปริมาณการใช้พลังงานปิโตรเลียมภายในประเทศไทย..... 3
1-2	ปริมาณการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในประเทศ 5
1-3	สัดส่วนปริมาณการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าและปริมาณที่ได้รับเงินชดเชย จากรัฐบาล..... 6
1-4	กระบวนการนำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากต่างประเทศ..... 7
2-1	โครงสร้างองค์กรแห่งลิ้น 10
3-1	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 19
3-2	กระบวนการนำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากต่างประเทศ..... 20
3-3	ขั้นตอนการดำเนินงานขอรับเงินชดเชยราคาส่วนต่างของ LPG นำเข้าจากต่างประเทศ 21
3-4	ตัวอย่างแบบฟอร์มและเช็คเพื่อชำระภาษีสรรพสามิต..... 23
3-5	ตัวอย่างประกาศอัตราเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจากต่างประเทศ..... 23
3-6	วิธีการปรับปรุงเพื่อลดระยะเวลาและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน 26
4-1	แผนภูมิ VSM ก่อนปรับปรุงกระบวนการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจาก ต่างประเทศ 28
4-2	ตัวอย่างเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตก่อน ปรับปรุง 29
4-3	ตัวอย่างเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตหลัง ปรับปรุง 30
4-4	ตัวอย่างเอกสารตัวอย่างแบบฟอร์มและเช็คเพื่อชำระภาษีสรรพสามิตก่อนปรับปรุง.. 31
4-5	ตัวอย่างเอกสารตัวอย่างแบบฟอร์มและเช็คเพื่อชำระภาษีสรรพสามิตหลังปรับปรุง... 32
4-6	ตัวอย่างเช็คเพื่อชำระภาษีสรรพสามิต 33
4-7	แบบฟอร์มคำนวณภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง 34
4-8	โปรแกรม Excel คำนวณภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง 35
4-9	ใบตรวจสอบเอกสารการจ่ายผลิตภัณฑ์ออกจากสถานประกอบการ (Check Sheet) ... 36
4-10	แผนภูมิ VSM หลังปรับปรุงกระบวนการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจาก ต่างประเทศ 40

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4-11	ปริมาณการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้า และปริมาณที่ได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาลหลังปรับปรุง.....	40
4-12	เปรียบเทียบก่อนและหลังปรับปรุงการขอคืนเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจากต่างประเทศ	41

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือ LPG ในประเทศไทยเกิดขึ้นมากกว่า 40 ปีแล้ว โดยผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ในประเทศไทยในขณะนั้น ได้แก่ บริษัท เซลล์ เอส โชนะ และซัมมิทฯ เริ่มจำหน่ายก๊าซหุงต้มบรรจุถังสำหรับใช้ในครัวเรือนแทนฟืนและถ่าน โดยใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ผลิตจากโรงกลั่นน้ำมันในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ ต่อมาการค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลวได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการค้นพบแหล่งก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งทรัพยากรภายในประเทศ และในช่วงเวลาเดียวกัน ได้เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันโลกขึ้น ทำให้อ่างราคาน้ำมันแพงและหาซื้อได้ไม่เพียงพอต่อการใช้ในประเทศ จึงเป็นแรงผลักดันให้เกิดการผลิตและใช้ก๊าซธรรมชาติอย่างเต็มที่ เพื่อทดแทนการนำเข้าน้ำมัน

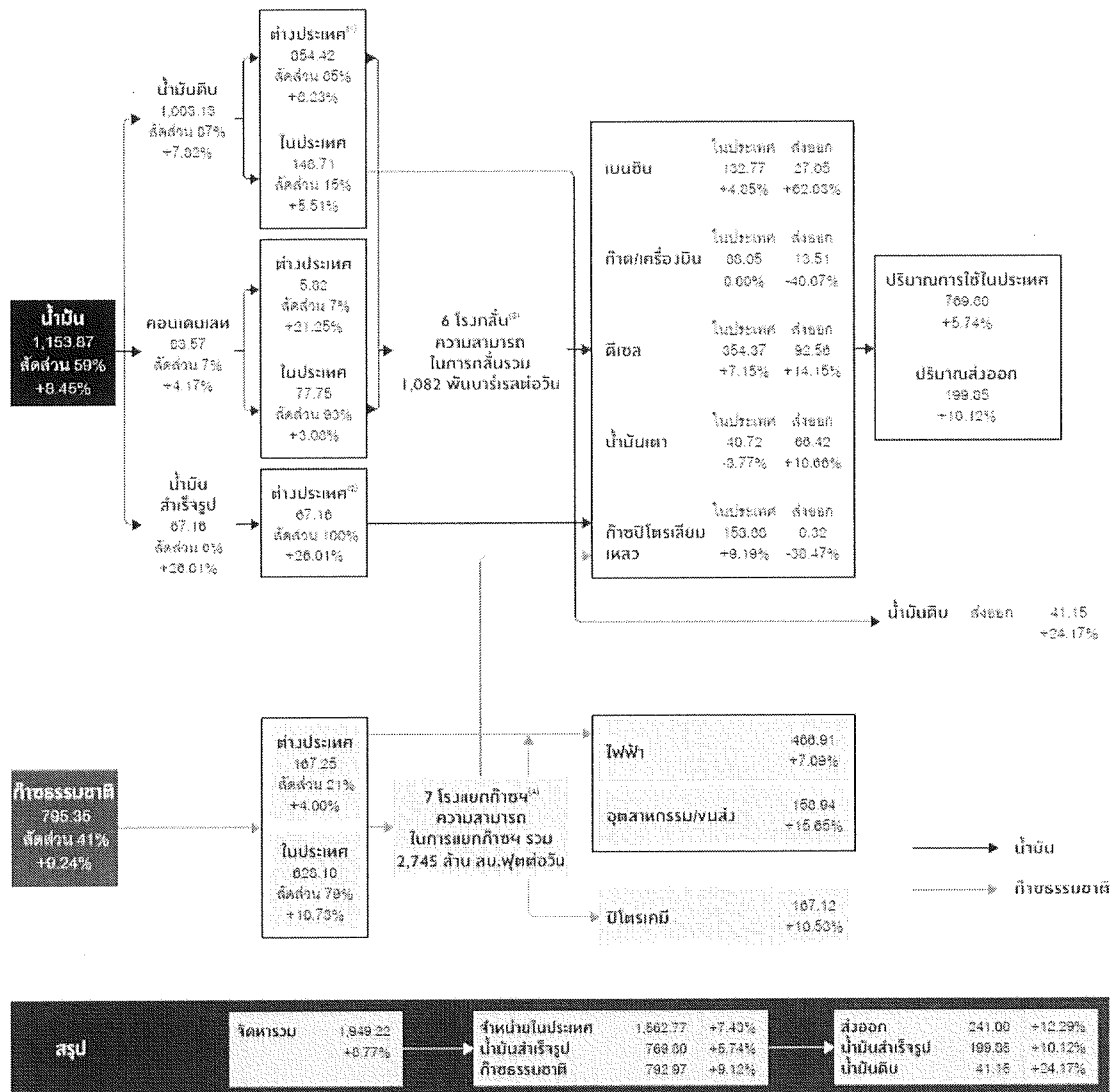
รัฐบาลได้เริ่มการลงทุนสร้างท่อขนส่งก๊าซในทะเลจากอ่าวไทยไปขึ้นบกที่จังหวัดระยอง และก่อสร้างโรงแยกก๊าซธรรมชาติขึ้น ทำให้เกิดธุรกิจต่อเนื่องจากก๊าซธรรมชาติอย่างสมบูรณ์โดยมีระบบท่อส่งก๊าซมีเทนไปใช้กับ โรงไฟฟ้าและโรงงานอุตสาหกรรมจากระยะของผ่านมายังกรุงเทพฯ และต่อไปยังจังหวัดสระบุรี จึงเกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก ในการนำก๊าซมีเทนและโพรเพนไปใช้ประโยชน์ สำหรับก๊าซ LPG ซึ่งประกอบด้วย ก๊าซโพรเพน (C₃) และบิวเทน (C₄) ได้มีการลงทุนก่อสร้างคลังเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลวขนาดใหญ่ที่จังหวัดชลบุรี เพื่อรับก๊าซทางท่อจากโรงแยกก๊าซจังหวัดระยองและเป็นศูนย์กลางในการขนส่งต่อไปยังคลังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย และจากความต้องการใช้ก๊าซ LPG ที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้มีการก่อสร้างโรงแยกก๊าซธรรมชาติแห่งที่ 2 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชขึ้น โดยกำหนดให้จำหน่ายก๊าซ LPG ในพื้นที่เขตภาคใต้

ผลจากปริมาณการใช้ที่เพิ่มมากขึ้นและจากวิกฤตการณ์น้ำมันโลกทำให้ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง รวมทั้งประเทศไทย ทั้งในด้านราคาน้ำมันที่สูงขึ้น และหาซื้อน้ำมันไม่ได้เพียงพอแก่ความต้องการในประเทศ ทำให้เกิดการขาดแคลนขึ้นเป็นระยะ ๆ

รัฐบาลจึงจำเป็นต้องแทรกแซงราคาน้ำมัน เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศและลดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยจัดตั้งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้น ซึ่งรัฐบาลจะจ่ายเงินชดเชยราคาจำหน่ายในส่วนที่สูงกว่าระดับต้นทุนที่นำเข้า โดยนำเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมาชดเชยให้กับผู้ประกอบการที่นำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) เพื่อตรึงราคาก๊าซ

ปิโตรเลียมเหลวให้มีราคาอยู่ในระดับต่ำ จากการที่รัฐบาลตรึงราคาไว้ต่ำ ทำให้ราคาไม่สะท้อนความเป็นจริง ส่งผลให้เกิดการนำก๊าซปิโตรเลียมเหลวไปใช้ในทางอื่น ๆ ทดแทนการใช้น้ำมันซึ่งมีราคาสูงกว่า เช่น การใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม หรือการใช้กับรถยนต์ เป็นต้น

จากสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น ผู้บริโภคหันมาใช้พลังงานจาก LPG ทดแทนการใช้พลังงานจากน้ำมันมากขึ้น ส่งผลให้การใช้ก๊าซ LPG ทั้งในภาคครัวเรือนภาคขนส่งและภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณการผลิตก๊าซ LPG ในประเทศทั้งจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติและจากโรงกลั่น มีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งานที่สูงมากภายในประเทศ จึงต้องมีการนำเข้าก๊าซ LPG จากต่างประเทศ เป็นปริมาณเฉลี่ยปีละ 1.7 ล้านตัน (ข้อมูล ณ ปี 2555) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2554 ถึงร้อยละ 15 และจากการที่รัฐบาลมีการควบคุมราคาก๊าซ LPG ให้ต่ำกว่าเชื้อเพลิงอื่น ๆ โดยกำหนดราคาก๊าซ LPG ณ โรงกลั่นที่ระดับ 333 เหรียญสหรัฐ/ตัน (ราคาตลาดโลก หรือ CP Price อยู่ที่ 750 - 1,000 เหรียญสหรัฐ/ตัน) ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าต้นทุน รัฐบาลจึงต้องชดเชยส่วนต่างราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากการนำเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศให้กับบริษัทผู้นำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว

ข้อมูล : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กรมธุรกิจพลังงาน กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ และ ปตท. (ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2556)

หมายเหตุ : (1) การส่งออกน้ำมันดิบ รวมถึง Long Residue

(2) รวมก๊าซปิโตรเลียมเหลว

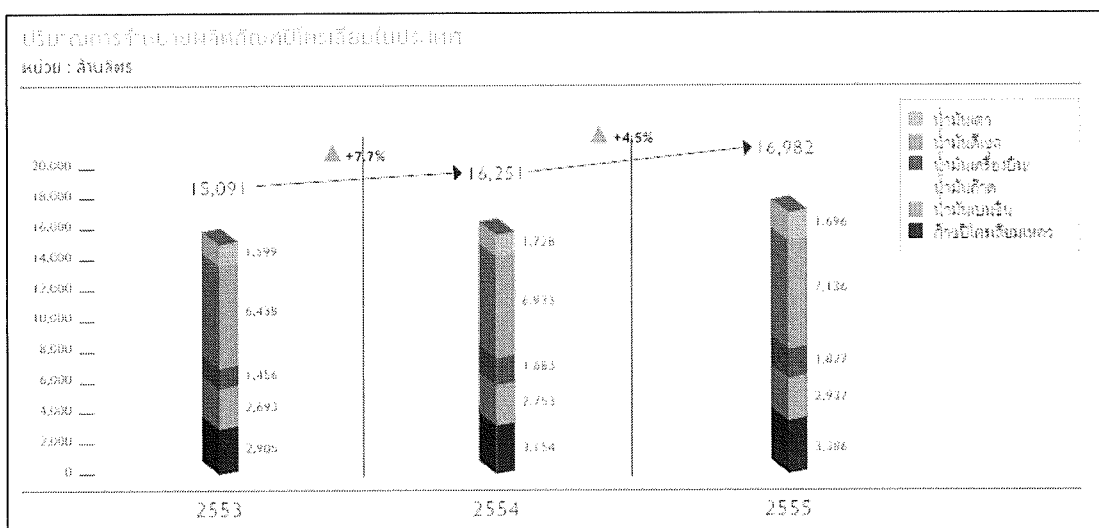
(3) ประกอบด้วยโรงกลั่นแยกที่แยกจาก, เอเชีย, ไออาร์พีซี, พีทีที, โกลบอล เอนีคอลล, ลูฟาร์ ซีโกลเลียน, ซีโกลเลียน และไทยออยล์ (ไม่รวมโรงกลั่นผสมของพีทีที โกลบอล เอนีคอลล และโรงกลั่นฝาว เกี่ยวกับการผลิตจากปิโตรเคมีเนื่องจากกระบวนการที่ช่วยเพิ่มมูลค่า)

(4) ประกอบด้วยโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 1 ถึง 6 (รวม ESP) ของ ปตท. และโรงแยกก๊าซธรรมชาติของอนันต์ ปตท. สม. ถนอมฯ ที่ตั้งเพชร ข้อมูลการจัดหาและจำหน่ายปิโตรเคมีไม่รวมปริมาณจัดหาและจำหน่ายภายนอก

ภาพที่ 1-1 สัดส่วนปริมาณการใช้พลังงานปิโตรเลียมภายในประเทศไทย (ปตท., 2556)

จากส่วนต่างของราคาคืนทุนกับราคาขายที่เกิดขึ้น โดยรัฐบาลให้ผู้นำเข้าเป็นผู้มีหน้าที่ชำระก่อน และนำหลักฐานการนำเข้ามาขึ้นขอรับเงินชดเชยคืนในภายหลังกับทางรัฐบาล ขั้นตอนการปฏิบัติดังกล่าว ถือเป็นภาระที่ผู้นำเข้าต้องแบกรับ เนื่องจากกระบวนการตรวจสอบและจ่ายคืนเงินชดเชยให้กับบริษัทผู้นำเข้า มีหลายขั้นตอนและหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งต้องใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 2-3 เดือน ในการตรวจสอบเพื่ออนุมัติคืนเงินชดเชยดังกล่าวให้กับบริษัทผู้นำเข้า

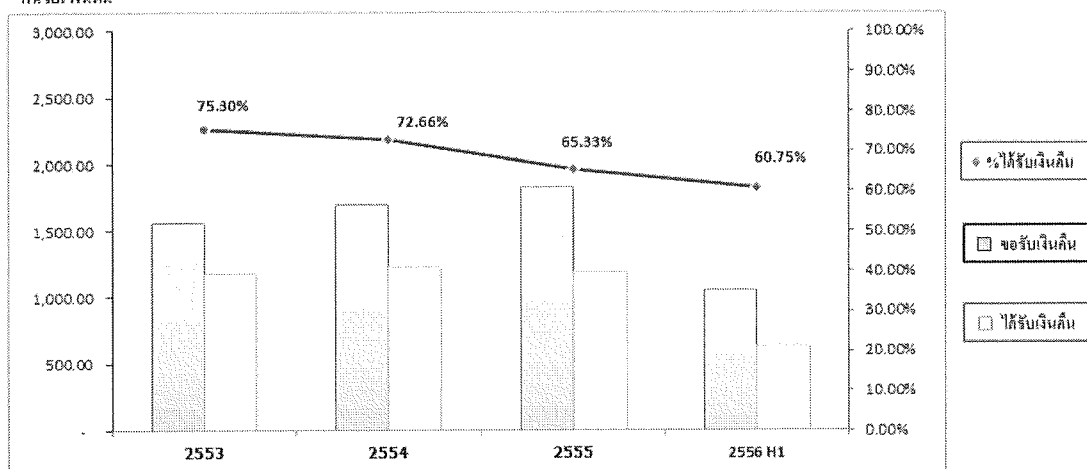
ภาพที่ 1-2 ปริมาณการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในประเทศ (ปตท., 2555)

สภาพปัญหา ก่อนดำเนินการ

ดอกเบี้ยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนเงินทุนที่ผู้ประกอบการจ่ายไปในการซื้อและนำเข้า LPG จากต่างประเทศ มีมูลค่าแปรผันตามจำนวนเงินคงค้างซึ่งขอรับเงินชดเชยราคา LPG Import จากรัฐบาล ดังนั้นการที่มีมูลค่าเงินคงค้างอยู่เป็นจำนวนมากและภาครัฐจ่ายเงินชดเชยคืนให้กับผู้ประกอบการล่าช้า ย่อมต้องส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ ซึ่งกล่าวได้ว่ามูลเหตุของปัญหาด้านทุนเงินทุนของการขอรับเงินชดเชยราคา LPG Import เพิ่มสูงขึ้นมาจากสาเหตุ ดังนี้

1. มูลค่าเงินขอชดเชยที่ผู้ประกอบการค้างรับจากรัฐบาลสะสม สูงขึ้นเรื่อย ๆ
2. ระยะเวลาในการจ่ายเงินคืน มีความล่าช้าและไม่แน่นอน
3. ผู้ประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนซึ่งเป็นดอกเบี้ยทางการเงินของเงินชดเชยราคา LPG ค้างรับที่สะสมมากขึ้น

ปริมาณการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจากต่างประเทศปีระมณที่ไ้รับเงินชดเชยจากรัฐบาล
หน่วย: พันตัน

ภาพที่ 1-3 สัดส่วนปริมาณการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าและปริมาณที่ไ้รับเงินชดเชยจากรัฐบาล

ในปี 2553, 2554 และ 2555 ผู้ประกอบการจำหน่าย LPG ที่นำเข้าจากต่างประเทศให้กับลูกค้าภายในประเทศเป็นจำนวน 1,568.70 ตัน, 1,703.16 ตัน และ 1,282.44 ตัน เป็นปริมาณเพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งผู้ประกอบการได้มีการขอคืนเงินชดเชยราคา LPG ตามปริมาณที่ได้นำเข้าและจำหน่ายไป แต่การไ้รับเงินคืนจากรัฐบาลเกิดความล่าช้าและมีมูลค่าเงินที่ยังค้างรับเป็นจำนวนตามปริมาณ LPG ที่ค้างรับ คือ 387.47 ตัน, 465.64 ตัน และ 633.92 ตัน ซึ่งเป็นคิดเป็นร้อยละของเงินค้างรับในปี 2553, 2554 และ 2555 คือ 24.7%, 27.3% และ 34.7% ตามลำดับ ที่ผู้ประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนซึ่งเป็นดอกเบี้ยทางการเงินของเงินชดเชยราคา LPG ค้างรับที่สะสมมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาภาระและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการในการนำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพของแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ กับรัฐบาล
3. เพื่อลดภาระและต้นทุนทางการเงินโดยการลดระยะเวลาในการขอรับเงินชดเชยคืนจากรัฐบาล

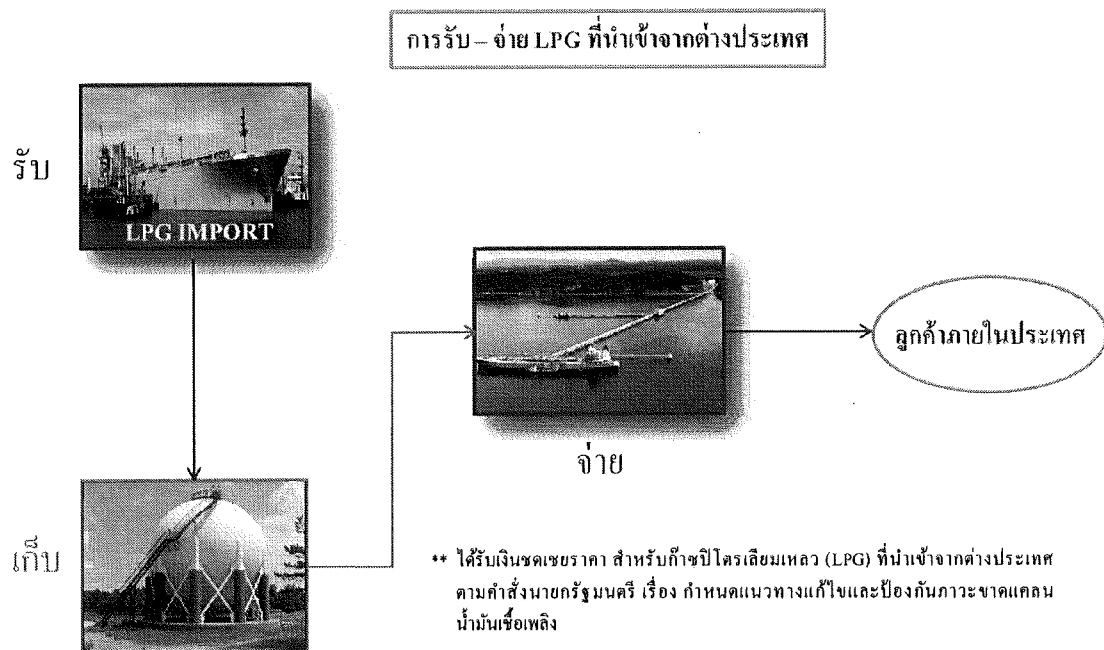

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ดำเนินการศึกษาได้ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ขั้นตอนการปฏิบัติงานขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่นำเข้ามาจากต่างประเทศกับภาครัฐ โดยจะจำแนกกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. หน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่นำเข้ามาจากต่างประเทศกับภาครัฐ
2. หน่วยงานภาครัฐที่ควบคุมการตรวจสอบการจ่ายเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ได้แก่ กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมธุรกิจพลังงาน และสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน

สภาพการณ์ เหตุผลและความเป็นมา

ภาพที่ 1-4 กระบวนการนำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากต่างประเทศ

ในการนำเข้า LPG จากต่างประเทศ ผู้ประกอบการจะนำเข้า โดยรับ ผลิตภัณฑ์ ในรูปแบบโพรเพน C3 และ บิวเทน C4 ซึ่งจะอยู่ในสถานะของเหลวที่มีอุณหภูมิ -40°C และ -4°C ตามลำดับ โดยแยกเก็บผลิตภัณฑ์ทั้งสองชนิดในถังเก็บชนิดพิเศษ (Refrigerated Tank) ที่ออกแบบ

รองรับไว้โดยเฉพาะ หลังจากนั้นผู้ประกอบการจะนำผลิตภัณฑ์ทั้งสองชนิดมาผ่านกระบวนการแปรเปลี่ยนสภาพจากผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิติดลบให้กลายเป็นสภาพที่อุณหภูมิที่เท่ากับบรรยากาศปกติ (25°C) โดยผสมกันในสัดส่วนตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อแปลงสภาพผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศให้อยู่ในรูปแบบ LPG เพื่อจ่ายลูกค้าภายในประเทศต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงภาระและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการในการนำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากต่างประเทศ และนำปัญหาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการทำงาน
2. การปฏิบัติงานขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศกับภาครัฐ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ลดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอน
3. ช่วยลดภาระต้นทุนทางการเงินของบริษัทผู้นำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว และสามารถลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ
4. พนักงานที่ปฏิบัติงานขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเดียวกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ก๊าซปิโตรเลียมเหลว หมายถึง ก๊าซไฮโดรคาร์บอนเหลว คือ โพรเพน โพรปีลีน นอร์มัล บิวเทน ไอโซบิวเทน หรือบิวทิลีน อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ผสมกันเป็นส่วนใหญ่

โดยทั่วไปเรามักเรียก ก๊าซปิโตรเลียมเหลวนี้ว่า ก๊าซ แก๊ส แก๊สเหลว หรือแก๊สหุงต้ม ส่วนในวงการค้าและอุตสาหกรรม ชื่อที่รู้จักกันดี คือ แอล พี แก๊ส (LP GAS) หรือ แอล พี จี (LPG) ซึ่งเป็นอักษรย่อ มาจาก Liquefied Petroleum Gas ก๊าซปิโตรเลียมเหลวมีสภาพเป็นก๊าซที่อุณหภูมิและความดันบรรยากาศ โดยมีน้ำหนักประมาณ 1.5 - 2 เท่าของอากาศ การที่ได้ชื่อว่าปิโตรเลียมเหลว เนื่องจากก๊าซจะถูกอัดให้อยู่ในสภาพของเหลวภายใต้ความดัน เพื่อสะดวกต่อการเก็บและการขนส่ง เมื่อลดความดัน ก๊าซเหลวนี้อาจกลายเป็นไอสามารถนำไปใช้งานได้

ก๊าซปิโตรเลียมเหลว เป็นเชื้อเพลิงที่มีความสำคัญ ในปัจจุบันใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในครัวเรือน พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และในรถยนต์ เนื่องจากเป็นเชื้อเพลิงที่ขนส่งสะดวกไม่เปลืองพื้นที่เก็บ และที่สำคัญ คือ เผาไหม้แล้วเกิดเขม่าน้อยกว่าเชื้อเพลิงชนิดอื่น

เงินชดเชยราคา หมายถึง เงินชดเชยผลขาดทุนในส่วนต่างของราคา ที่ได้รับการอนุมัติ เงินชดเชยจากภาครัฐ ตามจำนวนส่วนต่างของราคาที่รัฐบาลเป็นผู้กำหนด โดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรีในต้นทุนที่ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการผลิตและค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการบริหารจัดการที่ผิดพลาดหรือไม่มีประสิทธิภาพของผู้ประกอบการ

อัตราเงินชดเชย หมายถึง อัตราชดเชยตามประกาศราคาขายปลีกของสำนักงานนโยบาย และแผนพลังงาน

คลังก๊าซ หมายถึง สถานที่ พร้อมด้วยถังเก็บก๊าซ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับใช้เก็บก๊าซเพื่อการขายส่ง โดยมีถังเก็บก๊าซที่มีขนาดความจุตั้งแต่สองพันลูกบาศก์เมตรขึ้นไป

โรงกลั่น หมายถึง โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่ผลิตและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ภายในราชอาณาจักร และให้หมายความรวมถึง โรงแยกก๊าซในราชอาณาจักรที่ผลิตและจำหน่าย ก๊าซ เพื่อใช้ในราชอาณาจักรและ โรงอุตสาหกรรมเคมีปิโตรเลียมและสารละลายด้วย

ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น หมายถึง ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่นที่จำหน่ายให้แก่ผู้ค้าน้ำมัน ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการค้า น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2543

ราคาขายปลีก หมายถึง ราคาขายปลีกเชื้อเพลิงที่กำหนดโดยประกาศของคณะกรรมการ กลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ หรือประกาศของคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้า และบริการ

ค่าการตลาด หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งรวมผลตอบแทนในการดำเนินธุรกิจของเจ้าของ สถานีบริการ ซึ่งรับเชื้อเพลิงจากผู้ค้า และของผู้ค้าซึ่งรับเชื้อเพลิงจากผู้ผลิตและจำหน่ายเชื้อเพลิง จากโรงกลั่นเพื่อใช้ในราชอาณาจักร หรือจากผู้นำเข้าเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในราชอาณาจักร

บทที่ 2

ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาถึงกระบวนการขอรับเงินชดเชยการนำเข้า LPG ของผู้ประกอบการ ผู้วิจัย ได้มีการนำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาศึกษาประกอบการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

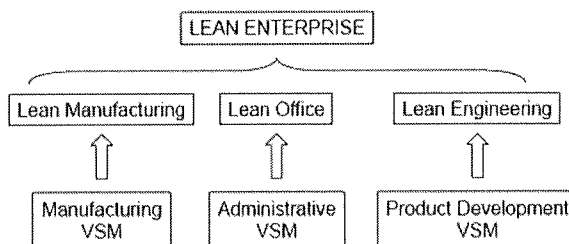
ระบบการผลิตแบบลีน (Lean Manufacturing System) (นิพล บัวแก้ว, 2547)

ลีน เป็นระบบการผลิตที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกว่าเป็นระบบการผลิตที่ดีที่สุด ในขณะนี้ เป็นระบบที่ทำให้เกิดมาตรฐานการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูง โดยมุ่งเน้นในการขจัดความสูญเปล่า (Waste) ในงานต่าง ๆ ซึ่งใช้แนวความคิดในเรื่องคุณค่าของงานที่กระทำโดยผลที่คาดหวัง คือ การมีต้นทุนที่ต่ำ เพิ่มผลผลิต และทำให้ลูกค้าพึงพอใจทั้งในแง่ของคุณภาพ และการจัดส่งที่ตรงกับความ ต้องการของลูกค้ามากที่สุด

เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้วยแนวคิดลีน (โกศล ดีศีลธรรม, 2547)

แนวคิดการผลิตแบบลีน เป็นแนวความคิดที่มุ่งแนวคิดปรับปรุงเพื่อลดความสูญเปล่าที่เกิดขึ้นในสายการผลิต ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้เป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาลดความสูญเปล่าเท่านั้น ดังนั้นจึงได้มีการขยายแนวคิดดังกล่าวโดยสร้างความเชื่อมโยงกับฝ่ายงาน สนับสนุน ซึ่งเป็นฝ่ายงานต่าง ๆ ในองค์กร เช่นฝ่ายบริหาร จัดซื้อ การตลาด และวิศวกรรม เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการปรับปรุงทั่วทั้งองค์กร ดังนั้นแนวทางดังกล่าวจึงมักถูกเรียกว่า ลีนสำหรับ สำนักงาน (Lean Office)

ลีนสำหรับสำนักงาน (Lean Office) เป็นปรัชญาการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งขจัดหรือลดความสูญเปล่าในการดำเนินกิจกรรมสำนักงานเพื่อให้เกิดกระบวนการไหลของงานอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2-1 โครงสร้างองค์กรแห่งลีน (โกศล ดีศีลธรรม, 2547)

โดยความสูญเปล่าที่เกิดจากงานธุรการในสำนักงาน สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. การผลิตมากเกินไปเกินความต้องการ (Over Production) แสดงด้วยการจัดทำรายงานเอกสารมากเกินไปจนจำเป็น
2. การรอคอย (Waiting) เกิดจากการรอคอยขั้นตอนหรือกระบวนการตัดสินใจ ดังเช่น การรอคำสั่งอนุมัติจากหัวหน้างาน
3. การขนส่ง (Transportation) กระบวนการจัดส่งเอกสารไปยังหน่วยงานส่วนอื่น
4. การจัดเก็บสินค้าคงคลัง (Inventory) เกิดงานธุรกรรมที่ค้างรอ (Backlogs)
5. กระบวนการที่เกินความจำเป็น (Over - Processing) เกิดขึ้นตอนการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อน
6. การเคลื่อนไหว (Motion) การจัดการแบบฟอร์มเอกสารที่ซ้ำซ้อน
7. การเกิดของเสีย (Defects) การจัดเก็บบันทึกข้อมูลที่ขาดความแม่นยำหรือไม่ถูกต้อง

บทบาทการปรับปรุงกระบวนการสำนักงาน

สำหรับวัตถุประสงค์การปรับปรุงผลิตภาพสำนักงานด้วยแนวคิดลีน ประกอบด้วย

1. การขจัดความสูญเปล่าที่เกิดจากระบบงานซ้ำซ้อน (Duplicate Work)
  2. ลดขั้นตอนและความล่าช้าในงานธุรกรรมเอกสาร (Document Processing Time)
  3. ปรับปรุงการไหลและลดความผิดพลาดจากการดำเนินธุรกรรม
  4. ปรับปรุงช่วงเวลานำสำหรับการให้บริการ
  5. การบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  6. สร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรฝ่ายงานสนับสนุนได้อย่างทั่วถึง เพื่อสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงาน
  7. การลดต้นทุนงานสำนักงาน (Administrative Costs)
  8. ลดต้นทุนการจัดเก็บวัสดุคงคลังสำหรับงานธุรการ
  9. การใช้ประโยชน์พื้นที่การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงทำให้ต้องดำเนินการจำแนกความสูญเปล่าที่ส่งผลกระทบต่อระบบงานธุรการขององค์กรที่เชื่อมโยงกับแนวคิดผลิตภาพ นั่นคือ P, Q, C, D, S, M ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2-1 ความสูญเปล่า P, Q, C, D, S, M (โกศล ดิศิลธรรม, 2547)

ประเภทความสูญเปล่า	ตัวอย่าง
P (Production)	- ความสูญเปล่าจากการผลิตผลหรือผลลัพธ์จากงานธุรกรรมที่เกิดขึ้น - ผลิตภาพจากกระบวนการทำงาน
Q (Quality)	- ความผิดพลาดจากการจัดเตรียมเอกสาร เช่น เช็ค ใบเรียกเก็บเงิน - อัตราการส่งคืนเอกสารและคำร้องเรียนจากลูกค้า - งานทำซ้ำ หรือการแก้ไขเอกสาร
C (Control)	- ต้นทุนสำหรับงานจัดซื้อ - ต้นทุนสำหรับการส่งมอบ - ต้นทุนการจัดเก็บเอกสาร - ค่าใช้จ่ายสำหรับการสื่อสาร เช่น ค่าโทรศัพท์ แฟกซ์
D (Delivery)	- ความสูญเปล่าทางเวลา เช่น ความล่าช้าจากกระบวนการส่งมอบที่เกิดจากฝ่ายงานสนับสนุน - ความล่าช้าในกระบวนการจ่ายเงินให้กับผู้ส่งมอบ
S (Safety)	- ความปลอดภัยจากการขนถ่ายเพื่อจัดเก็บเอกสาร
M (Morale)	- จำนวนข้อเสนอแนะในพื้นที่สำนักงาน

แนวคิด Lean Office จึงมีบทบาทสนับสนุนการลดต้นทุนค่าเสียหายเพื่อสร้างผลิตภาพและผลกำไรให้กับองค์กรด้วยการขจัดความสูญเปล่าจากระบบธุรกรรมเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและลดรอบเวลาทำงานตลอดจนช่วงเวลานำของระบบธุรกรรมอย่างเช่น รอบเวลาการให้บริการลูกค้า ช่วงเวลานำการจัดซื้อ โดยมุ่งตอบสนองความต้องการให้กับลูกค้าอย่างทันเวลานอกจากนี้ยังลดความสูญเสียดังกล่าวจากความผิดพลาดในการทำงานและการใช้ศักยภาพบุคลากรอย่างเต็มที่ โดยมีองค์ประกอบหลัก ดังนี้

- ปรับปรุงการไหลของระบบงานสำนักงาน โดยมุ่งประสิทธิภาพการไหลของงานและลดงานธุรกรรมกระดาษตลอดทั้งสำนักงาน รวมทั้งลดช่วงเวลาการดำเนินธุรกรรม ด้วยการจำแนกประเภทความสูญเปล่าหรือมูดา เพื่อดำเนินการจัดความสูญเปล่าออกจากกระบวนการ

- ปรับปรุงการไหลสารสนเทศในสำนักงาน โดยมุ่งความรวดเร็วและถูกต้องในการส่งผ่านข้อมูล เพื่อให้เกิดช่วงเวลานำสั้นที่สุดและสามารถลดต้นทุนค่าเสียหาย

- แผนภูมิสายธารแห่งคุณค่า (Value Stream Mapping) สำหรับระบุความสูญเปล่าที่เกิดขึ้นในสำนักงาน (Current State) และกำหนดสถานะหลังการปรับปรุง (Future State) ด้วยการแสดงสถานะกระบวนการไหลของงานธุรกรรมสำนักงาน

- การปรับปรุงสำนักงาน (Office Workplace) โดยดำเนินกิจกรรม 5ส เพื่อจำแนกรายการสิ่งของที่จำเป็นสำหรับใช้งานและจัดรายการที่ไม่จำเป็นหรือไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการออกจากระบบสำนักงาน รวมทั้งจัดวางอุปกรณ์สำนักงานและตำแหน่งโต๊ะทำงานอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่น่าทำงาน

- กำหนดมาตรฐาน (Standardization) โดยกำหนดวิธีขั้นตอนปฏิบัติงานและจัดทำเป็นคู่มือมาตรฐานสำนักงาน (Standard of Procedure) เพื่อให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามขั้นตอนที่มุ่งขจัดลดความผิดพลาดในการทำงาน

- กิจกรรมไคเซ็นขนาดย่อม (Kaizen Blitz) โดยมุ่งปรับปรุงกระบวนการไหลในสำนักงานด้วยแนวทาง Lean Office ซึ่งมีประสิทธิผลสำหรับปรับปรุงบางกิจกรรมในพื้นที่เป้าหมายที่สามารถวัดผลลัพธ์จากการปรับปรุงได้ภายในระยะเวลาอันสั้น โดยลำดับความสำคัญของการปรับปรุงและจัดทำเอกสารแสดงกระบวนการธุรกรรม รวมทั้งแสดงผลลัพธ์หลังการปรับปรุง

ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จตามแนวทาง Lean Office

สาเหตุหลักสำหรับความสูญเปล่าจากกระบวนการสำนักงานมักเกิดจากขั้นตอนหรือกระบวนการทำงานที่ซับซ้อน ซึ่งส่งผลให้เกิดความล่าช้าจากการรอคอย ดังนั้นการปรับปรุงการทำงานด้วยแนวคิดที่มุ่งเน้นการลดความสูญเปล่าหลักที่เกิดจากปัจจัย เวลาการประมวลผลหรือช่วงเวลาการให้บริการ จำนวนงานที่ต้องแก้ไข และการเกิดเวลาว่าง ด้วยการออกแบบกระบวนการไหลของงาน (Redesign the Workflow) ซึ่งความสำเร็จในการปรับปรุงผลิตภาพทางธุรกรรมจะเกิดขึ้นได้นั้น ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายงานต่าง ๆ เพื่อเสนอหาแนวทางในการปรับปรุงระบบสำนักงาน

โครงสร้างต้นทุน (วิโรจน์ ลักขณาอดิศร, 2552)

1. ต้นทุน (Cost) เป็นมูลค่าของทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้าเพื่อใช้ในการผลิต (Input) ที่เกี่ยวข้องกับตัวสินค้า, การบริการหรือการทำงานที่ส่งมอบให้กับลูกค้า เช่นค่าวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตหรือบริการ

2. ค่าใช้จ่าย (Expense) คือ ค่าใช้จ่ายในการจัดการบริหารที่ไม่เกี่ยวข้องกับสินค้า, การบริการหรือการทำงานโดยตรง เช่น เงินเดือนพนักงานในสำนักงาน เป็นต้น

การจำแนกประเภทของงาน (วิโรจน์ ลักษณะอดิศร, 2552)

1. งานที่มีคุณค่า (Value Added Task) เป็นงานหรือกิจกรรมในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์หรือบริการ
2. งานที่ไม่มีคุณค่าแต่จำเป็นต้องทำ (Non Value Added Task Type 1) เป็นงานที่ไม่เกี่ยวกับการแปรรูปวัตถุดิบหรือเป็นงานระหว่างทำ (Work In Process: WIP) ให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ แต่จำเป็นต้องทำเพื่อเตรียมการในการแปรรูปหรือผลิต
3. งานที่ไม่มีคุณค่าและไม่มีควมจำเป็นต้องทำ (Non Value Added Task Type 2) เป็นงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปวัตถุดิบหรืองานระหว่างทำให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ และไม่มีควมจำเป็นต้องทำงาน โดยส่วนมากงานที่ไม่มีคุณค่าโดยไม่มีควมจำเป็นต้องทำนี้มักจะเป็นเวลาที่ต้องเสียไปกับการรอคอย (Waiting Time หรือ Idle Time) หรือการดำเนินการแก้ไขซ้ำ (Rework) เช่น การแก้ไขเอกสารที่ผิด

ความสูญเปล่า (Waste/ Muda/ NVA) (นิพล บัวแก้ว, 2547)

ความสูญเปล่า คือ การกระทำใด ๆ ก็ตามที่ใช้ทรัพยากรไป ไม่ว่าจะเป็นแรงงาน วัตถุดิบ เวลา เงิน หรืออื่น ๆ แต่ไม่ได้ทำให้สินค้าหรือบริการเกิด “คุณค่าหรือการเปลี่ยนแปลง” ภาษาญี่ปุ่นจะเรียกว่าความสูญเปล่าว่า “มุดะ (Muda)”

ความสูญเปล่า 7 ประการ (วิโรจน์ ลักษณะอดิศร, 2552)

1. การผลิตที่มากเกินไป (Over Production) เป็นการผลิตที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า
2. การรอคอย (Waiting Time, Idle Time) เป็นลักษณะที่พนักงานต้องรอคอยหรือเข้าคิวรอเพื่อจะดำเนินการในการปฏิบัติงานขั้นต่อไป
3. การเคลื่อนย้ายและขนย้ายที่ไม่จำเป็น (Unnecessary Transportation) เป็นความสูญเปล่าอันเนื่องมาจากการขนย้ายชิ้นงานที่อยู่ระหว่างดำเนินการ (Work In Process: WIP) หรือเสร็จเรียบร้อยแล้ว (Finish Product)
4. การมีสินค้าคงคลังเกินความจำเป็น (Unnecessary Stock) เป็นความสูญเสียนี่เกิดจากการผลิตของออกมามากเพื่อทดแทนกรณีที่ผลิตของเสียหรือใช้ในการซ่อมแซม ซึ่งทำให้องค์กรต้องรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น
5. การผลิตของเสีย (Defect) เป็นความสูญเสียนี่เกิดจากการผลิตแล้วไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

6. การมีกระบวนการที่ไม่มีประสิทธิภาพ (Inefficient Process) ประสิทธิภาพเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ คือ $\frac{\text{Output} \times 100}{\text{Input}}$ ซึ่งแปลความหมายว่า การผลิตผลิตภัณฑ์ 1 ชิ้นนั้นมีความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรในการผลิตเพียงใด

7. การเคลื่อนไหวของร่างกายที่ไม่จำเป็น (Unnecessary Motion) คือ การจัดระเบียบการทำงาน ณ จุดทำงานให้เหมาะสมตามหลัก การยศาสตร์ (Ergonomics) ซึ่งจะพิจารณาว่าควรจะใช้เครื่องมือใด ที่จะทำให้ร่างกายไม่เกิดความล้าในการทำงาน เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทคนิค ECRS (วิโรจน์ ลักษณะอดิสร, 2552)

เป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ในกิจกรรมการทำไคเซ็น ซึ่งประกอบด้วย

1. E: Eliminate คือ การพิจารณาทบทวนความสำคัญหรือความจำเป็นของงานในแต่ละขั้นตอนว่าทำไปเพื่ออะไร เพื่อพิจารณาแล้วว่างานดังกล่าวไม่มีความจำเป็นมากนัก เหตุผลที่ต้องทำเพื่อความมั่นใจหรือสบายใจ เช่นหากไม่ตรวจสอบด้วยตาคนอีกรอบหนึ่งแล้ว จะไม่สามารถมั่นใจในคุณภาพงานได้ 100% แม้ว่าจะมีการตรวจสอบด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยแล้ว เป็นต้น งานลักษณะดังกล่าวจึงแนะนำว่าควรเลิกขั้นตอนการปฏิบัติงานดังกล่าวเสีย

2. C: Combine คือ การรวมกันเพื่อทำให้ง่ายขึ้น เช่น จากการเขียนเอกสารหรือทำบันทึกหลาย ๆ ใบ ให้ลองพิจารณาว่าจะสามารถยุบรวมกันให้เหลือเพียงเอกสารหน้าเดียว หรือแผ่นเดียวได้หรือไม่

3. R: Rearrange คือ การพิจารณาสับเปลี่ยนหรือจัดลำดับขั้นตอนการทำงานใหม่รวมทั้งอาจจะมีการพิจารณาจัดตัวพนักงานผู้รับผิดชอบใหม่ เพื่อให้กระบวนการทำงานนั้นประหยัดเวลามากขึ้น

4. S: Simplify คือ การปรับลดขั้นตอนการทำงานที่ยุกยักซับซ้อนหลายขั้นตอนให้ง่ายที่สุด สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อลดความซ้ำซ้อนหรือปรับลดขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ให้คล่องตัวขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมลวรรณ สงวนศิริกุล (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการลดขั้นตอนกระบวนการทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ด้านการขนส่งมวลชนและขนส่งสินค้า กล่าวว่า การปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อลดเวลาปฏิบัติงานจะยึดหลักการหรือปรับระบบ (Reengineering) ซึ่งเป็นการคิดทบทวนหลักการพื้นฐาน และออกแบบกระบวนการดำเนินงานขึ้นใหม่ เพื่อการปรับปรุงสมรรถนะ

อย่างก้าวกระโดด โดยสามารถวัดได้จากคุณภาพ บริการ และความรวดเร็วที่เพิ่มขึ้น ส่วนเทคนิคที่ใช้ในการปรับปรุงการทำงานคือเทคนิค ECRS ซึ่งประกอบด้วย (E: Eliminate), การผสมผสาน (C: Combine), การจัดลำดับใหม่ (R: Rearrange), และการทำให้ง่ายขึ้น (S: Simplify) นอกจากหลักการ ECRS แล้ว ยังมีการใช้เครื่องมือเข้าช่วย ได้แก่ การนำเทคโนโลยีทางด้านเครือข่ายเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในความสูญเสียทางด้านเวลาและลดข้อจำกัดจากการใช้หลักการ ECRS

ชัยวัฒน์ สุขพรรณพิมพ์ (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การปรับปรุงระบบคุณภาพการให้บริการนิสิต: กรณีศึกษา สำนักงานนิสิตสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า การปรับปรุงกระบวนการตามความคาดหวังของผู้รับบริการ โดยอาศัยแผนภูมิการไหลของกระบวนการศึกษาขั้นตอนกระบวนการทำงาน ใช้แผนผังก้างปลาและ Why Why Analysis ในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และดำเนินการปรับปรุงโดยใช้การวางแผนคุณภาพของวงจรบริการ Service Quality Analysis และหลักการ ECRS เพื่อให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพและรวดเร็วต่อการให้บริการ โดยสามารถลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานในกระบวนการให้ทุนอุดหนุนการศึกษาเหลือ 4 วัน 9 ชั่วโมง 10 นาที และในกระบวนการให้ทุนรายปีเหลือ 21 วัน 30 นาที

จักรกฤษณ์ สันยะลา (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการผลิตกางเกงเวสในโรงงานอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปกรณีศึกษาบริษัท นอร์ธเทิร์น แอทไทร์ จำกัด. กล่าวว่า ได้ศึกษาวิธีการทำงานของพนักงานในโรงงานตัวอย่าง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาวิธีการทำงานใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้หลักการ การกำจัด-การรวมกัน-การจัดใหม่-การทำให้ง่าย (ECRS) เพื่อลดขั้นตอนและลดเวลาในกระบวนการผลิต ผลการวิจัยพบว่าสามารถลดระยะเวลาในกระบวนการผลิตจาก 44.44 นาที เป็น 41.42 นาที คิดเป็น 6.79% และลดขั้นตอนการผลิตโดยการรวมขั้นตอนการผลิตเข้าด้วยกันช่วยทำให้ขั้นตอนในการผลิตลดลงจาก 155 ขั้นตอน เป็น 98 ขั้นตอน คิดเป็น 36.77% แสดงให้เห็นว่าการประยุกต์ใช้หลักการ การกำจัด-การรวมกัน-การจัดใหม่-การทำให้ง่าย (ECRS) ในการทำงานสามารถลดขั้นตอนและลดเวลาในการทำงานได้

คมวิทย์ มีจิตสม (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคนิคของ ลีน กรณีศึกษา สายการผลิต สำหรับผลิตภัณฑ์ ไอควินวิชั่น รุ่น โทมาฮ็อก กล่าวว่า การขจัดความสูญเปล่า โดยใช้เทคนิคการปรับปรุงคุณภาพงานตามหลักแนวคิดลีนและ ECRS ทำให้ต้นทุนทางด้านแรงงานทางตรงในการผลิตด้วยการลดจำนวนพนักงานฝ่ายผลิต และลดเวลาที่ใช้ในการผลิตของสายการผลิต สำหรับผลิตภัณฑ์ ไอควินวิชั่น รุ่น โทมาฮ็อก ทำให้ความสามารถในการผลิตเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าการนำแนวคิดการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต โดยใช้เทคนิคลีนมาประยุกต์ใช้ ประสพผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการปรับปรุงตามที่ได้กำหนด

ชญานันท์ วรรณโกษิตย์ (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การลดต้นทุนโดยใช้หลักการวิเคราะห์คุณค่า การศึกษากระบวนการตัดของ โรงงานผลิตแผงวงจรรวม กล่าวว่า ในโรงงานผลิตแผงวงจรรวม กระบวนการตัดซิลิคอนชิพ เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดต้นทุนถึง 24.48 เปอร์เซ็นต์ โดยจัดเป็นต้นทุนของวัตถุดิบหลักถึง 87 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น การศึกษานี้จึงเป็นแนวทางในการลดต้นทุนของวัตถุดิบหลักของกระบวนการตัดซิลิคอนชิพ โดยเริ่มจากการศึกษากิจกรรมและความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่อการใช้งานวัตถุดิบอย่างละเอียด หลังจากนั้น นำกิจกรรมการใช้งานที่ได้ศึกษามาทำการวิเคราะห์คุณค่าของกิจกรรมการใช้วัตถุดิบ เพื่อเรียงลำดับความสำคัญของการปรับปรุงกิจกรรม และดำเนินงานร่วมกับแนวคิดการสร้างคุณค่าเพิ่มตามแนวคิดของลีน, การลดความสูญเปล่าด้วยหลักการ ECRS มาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลของการดำเนินงานที่สามารถลดความสูญเปล่าจากการใช้แผ่นกาวเหนียวและใบมีดตัดได้โดยเฉลี่ย 86.54 และ 9.92 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ รวมทั้งสามารถลดต้นทุนแผ่นกาวเหนียวและใบมีดตัดต่อม้วนและต่อชิ้นได้โดยเฉลี่ย 11.13 และ 58.82 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

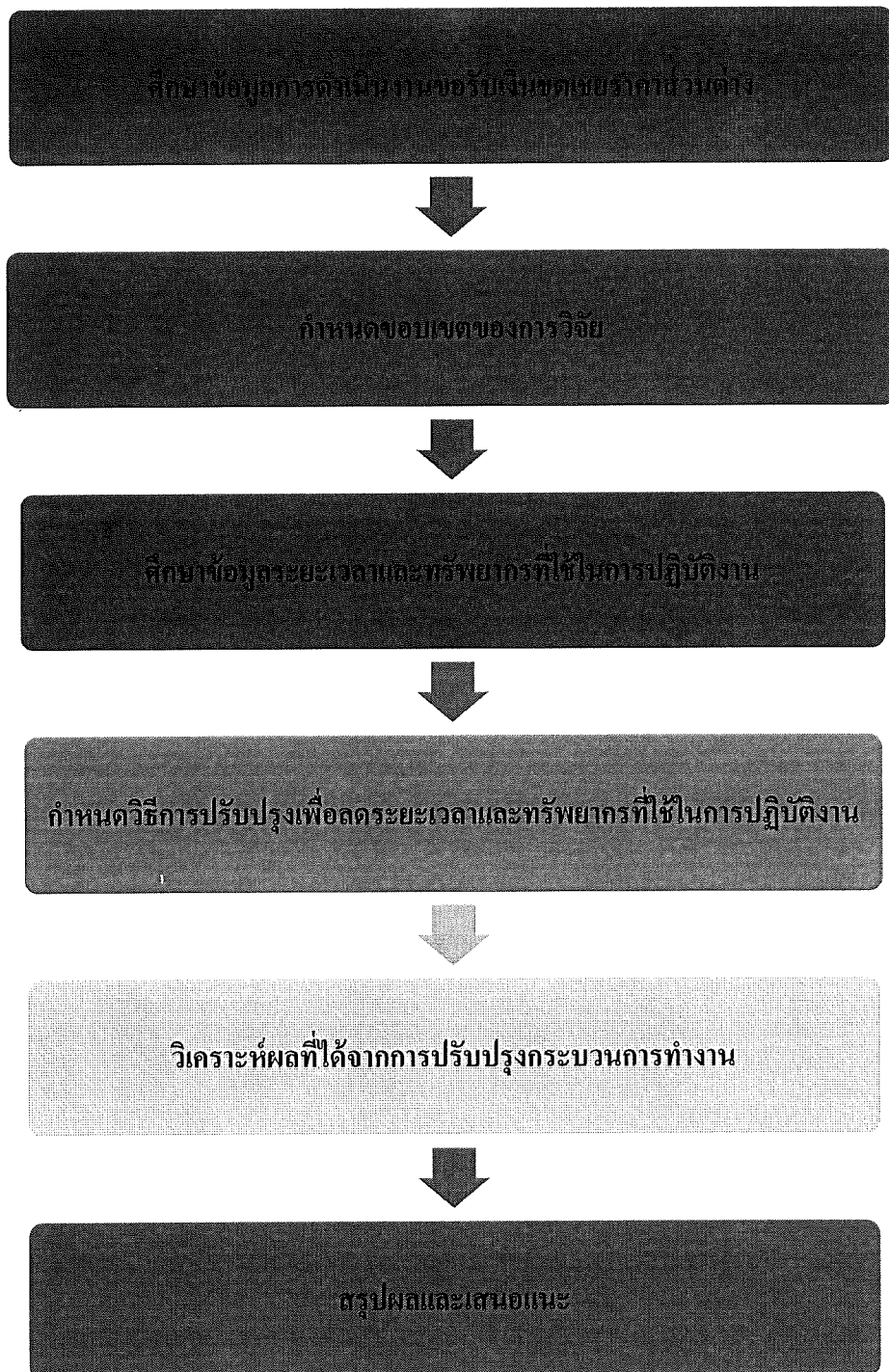
บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อมุ่งค้นหาความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ภาระและผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดกับผู้ประกอบการ ในการนำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากต่างประเทศ และนำปัญหาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการทำงานลดต้นทุนขององค์กร ลดระยะเวลาในการขอรับเงินชดเชย LPG Import ลดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอน เพื่อให้พนักงานที่ปฏิบัติงานและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบและมีวิธีในการปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกันและเพื่อให้การปฏิบัติงานขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศกับภาครัฐมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

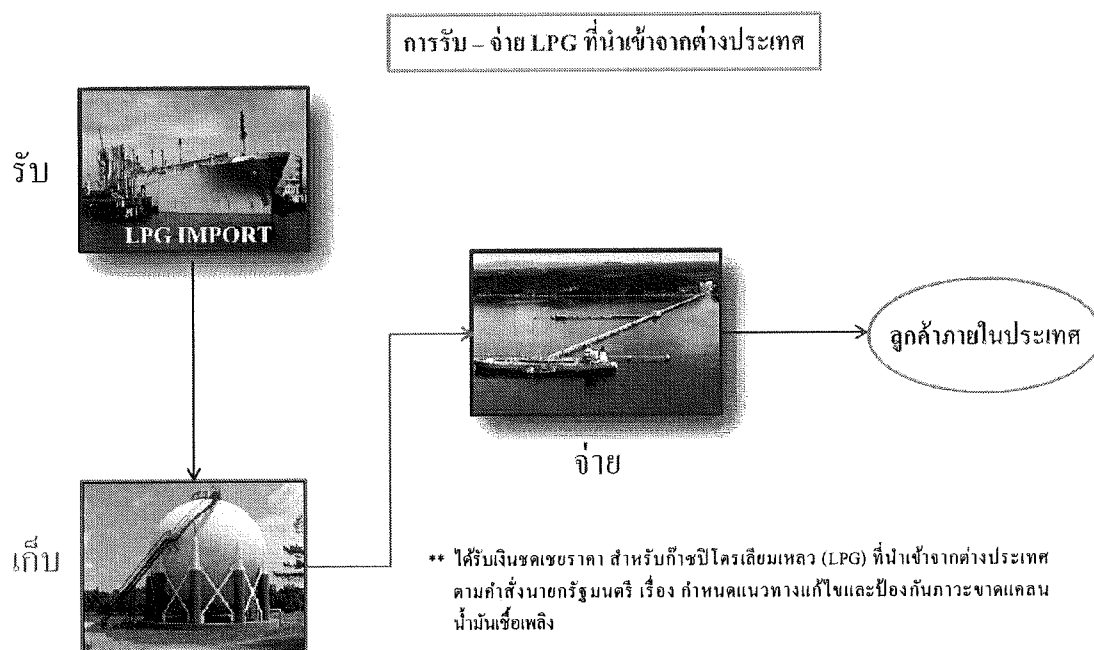
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลการดำเนินงานขอรับเงินชดเชยราคาส่วนต่างของก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ
2. กำหนดขอบเขตของการวิจัย
3. ศึกษาข้อมูลระยะเวลาและทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
4. กำหนดวิธีการปรับปรุงเพื่อลดระยะเวลาและทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
5. วิเคราะห์ผลที่ได้จากการปรับปรุงกระบวนการทำงาน
6. สรุปผลและเสนอแนะ

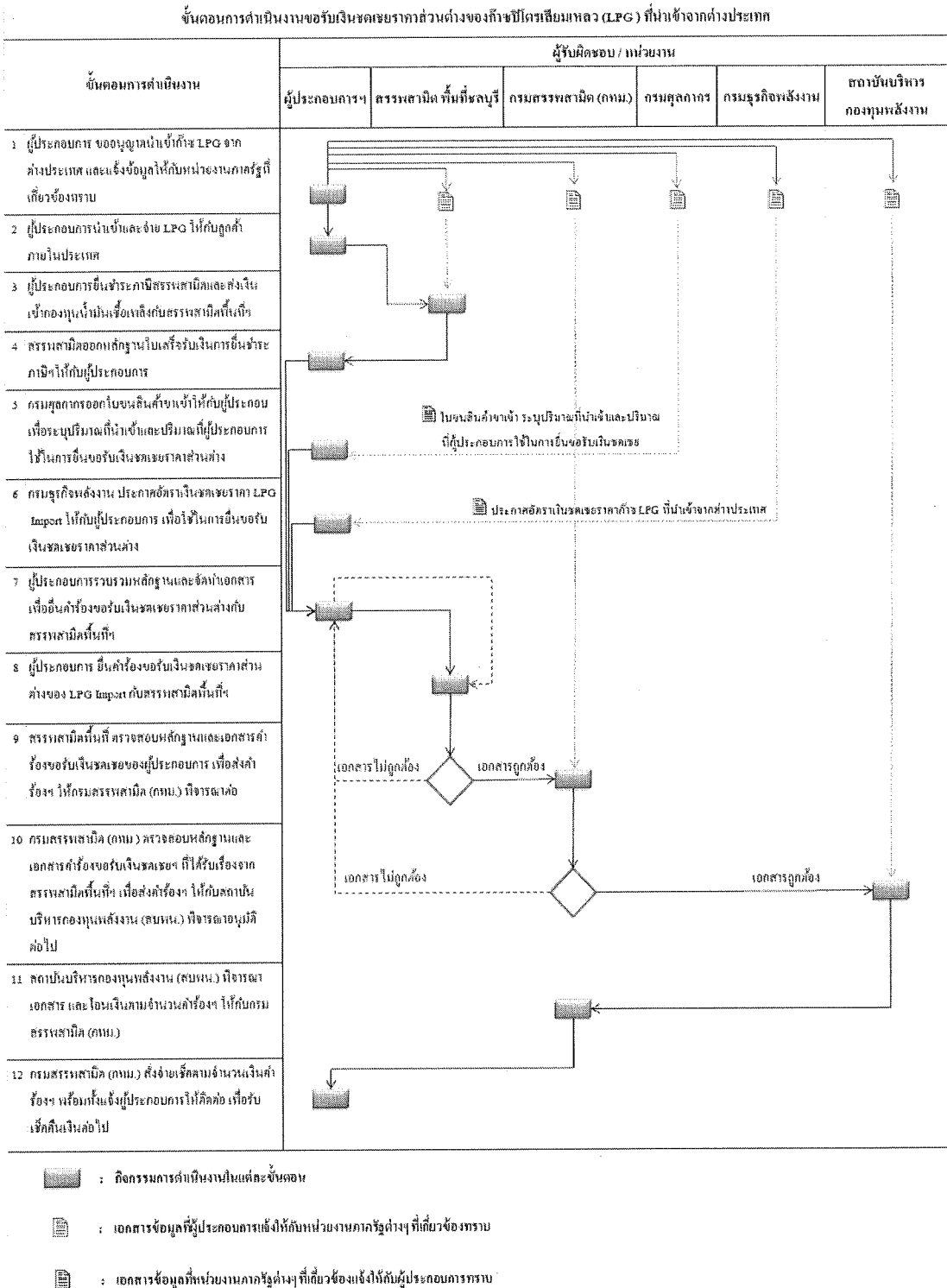
ภาพที่ 3-1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลการดำเนินงานขอรับเงินชดเชยราคาส่วนต่างของก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

ภาพที่ 3-2 กระบวนการนำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากต่างประเทศ

หลังจากที่มีการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศให้กับลูกค้า ผู้ประกอบการนำเข้า มีหน้าที่จะต้องทำการยื่นชำระภาษีสรรพสามิตและส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ตามอัตราที่รัฐบาลกำหนด เพื่อนำไปเสริมจรับเงินการชำระภาษีสรรพสามิตมาใช้เป็น หลักฐานในการยื่นขอรับเงินชดเชยราคา สำหรับก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจาก ต่างประเทศกับหน่วยงานภาครัฐตามส่วนต่างของราคาปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจาก ต่างประเทศ กับราคาของผู้ประกอบการจำหน่ายให้กับลูกค้าภายในประเทศตามอัตราที่รัฐบาลกำหนด

ภาพที่ 3-3 ขั้นตอนการดำเนินงานขอรับเงินชดเชยราคาส่วนต่างของ LPG นำเข้าจากต่างประเทศ

รายการเอกสารที่ต้องใช้ในการยื่นเรื่องขอรับเงินชดเชยราคาส่วต่างของก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ กับราคาของผู้ประกอบการจำหน่ายให้กับลูกค้าภายในประเทศ ตามอัตราที่รัฐบาลกำหนด

เอกสารประกอบการยื่นขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

- ใบขอรับเงิน/ แบบกองทุน 1 (แบบฟอร์มสรรพสามิต)
- บัญชีสรุป/ แบบกองทุน 4 (แบบฟอร์มสรรพสามิต)
- รายละเอียดบัญชีการรับ - จ่าย ผลผลิตก๊าศปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ
- ประกาศอัตราเงินชดเชยสำหรับก๊าศที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักร (กรมธุรกิจพลังงาน)
- ใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม (กรมศุลกากร)
- ใบเสร็จรับเงิน การชำระภาษีสรรพสามิตของผลผลิตก๊าศปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งผู้ประกอบการได้จำหน่ายให้กับลูกค้าในราชอาณาจักร (กรมสรรพสามิต)
- แบบ ภษ.01-12, ภษ.13 ที่ผู้ประกอบการยื่นเพื่อชำระภาษีสรรพสามิตฯ (แบบฟอร์มของสรรพสามิต) และแบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลผลิตก๊าศที่นำออกจากสถานประกอบการ

2. กำหนดขอบเขตของการวิจัย

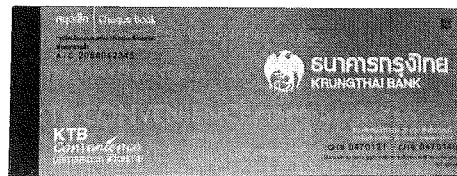
การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ดำเนินการวิจัยจะทำการศึกษาค้นคว้าขั้นตอนการปฏิบัติงานขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่นำเข้าจากต่างประเทศกับภาครัฐ โดยกำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัย ในส่วนของการยื่นชำระภาษีสรรพสามิตและส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งการจัดทำและรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ใช้ในการยื่นคำร้องขอรับเงินชดเชยราคาส่วต่างของราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ลดระยะเวลาและลดต้นทุนในการดำเนินงาน

3. ศึกษาข้อมูลระยะเวลาและทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ระยะเวลาในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

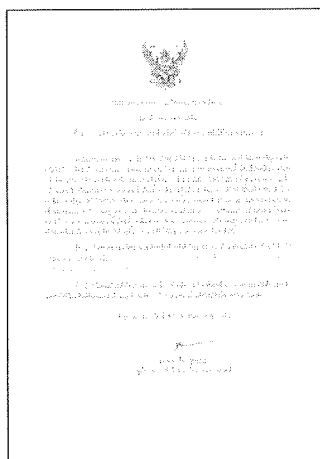
3.1 การชำระภาษีสรรพสามิตของผลผลิตก๊าศปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ ตามระเบียบของกรมสรรพสามิต ให้ผู้ประกอบการมีหน้าที่ในการนำส่งภาษีสรรพสามิตภายใน 10 วัน นับจากวันที่นำสินค้าออกจากสถานประกอบการ ใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน 5 วัน

ภาพที่ 3-4 ตัวอย่างแบบฟอร์มและเช็คเพื่อชำระภาษีสรรพสามิต

3.2 ประกาศอัตราเงินชดเชยสำหรับก๊าซที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักร (กรมธุรกิจพลังงาน) มีระยะเวลาในการรอคอยประกาศ 3-5 วัน

ภาพที่ 3-5 ตัวอย่างประกาศอัตราเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจากต่างประเทศ

3.3 ใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม (หลักฐานการนำเข้า) Shipping ของบริษัทผู้ประกอบการ ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ศุลกากร เพื่อดำเนินการจัดทำเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน 18-20 วัน

3.4 บัญชีรายละเอียดการรับ - จ่าย ผลผลิตก๊าซพีโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อแสดงปริมาณการรับเข้า และจ่ายออกของผลผลิตก๊าซ ใช้ระยะเวลาดำเนินงาน 3-5 วัน

3.5 ใบขอรับเงิน/ แบบกองทุน 1 (แบบฟอร์มสรรพสามิต) ใช้ระยะเวลาดำเนินงาน 2 วัน

3.6 บัญชีสรุป/ แบบกองทุน 4 (แบบฟอร์มสรรพสามิต) ใช้ระยะเวลาดำเนินงาน 2 วัน

3.7 รายงานการจ่ายผลผลิตที่นำออกจากสถานประกอบการ ใช้ระยะเวลาดำเนินงาน 2 วัน

3.8 ผู้ประกอบการรวบรวมเอกสารที่ใช้ในการยื่นขอรับเงินลดหย่อนภาษีก๊าซพีโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อยื่นคำขอกับสรรพสามิตพื้นที่ให้ตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน 2 วัน

3.9 สรรพสามิตพื้นที่ ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของเอกสารขอรับเงินลดหย่อนภาษีก๊าซพีโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติการขอรับเงินลดหย่อนภาษีฯ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน 5-7 วัน

3.10 สรรพสามิตพื้นที่ ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่สรรพสามิตจะทำการส่งเอกสารไปยังกรมสรรพสามิต (กรุงเทพฯ) โดยส่งผ่านช่องทางไปรษณีย์ เพื่อดำเนินการและตรวจสอบความถูกต้องต่อไป ใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน 5 วัน

3.11 กรมสรรพสามิต (กรุงเทพฯ) ตรวจสอบเอกสารพร้อมกับส่งข้อมูลให้กับสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง หลังจากตรวจสอบข้อมูลถูกต้องและครบถ้วนแล้ว สถาบันบริหารกองทุนพลังงานจะส่งจ่ายเช็คค่าชดเชยส่วนต่างราคาก๊าซพีโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศให้กับกรมสรรพสามิต ใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน 22 วัน

3.12 กรมสรรพสามิต (กรุงเทพฯ) ดำเนินการเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการภายในเรื่องเช็คคืนเงินชดเชยราคาฯ และแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบ เพื่อติดต่อขอรับเช็คคืนเงินชดเชยราคาฯ ต่อไป ใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน 3 วัน

ตารางที่ 3-1 ทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน ก่อนปรับปรุงการทำงาน

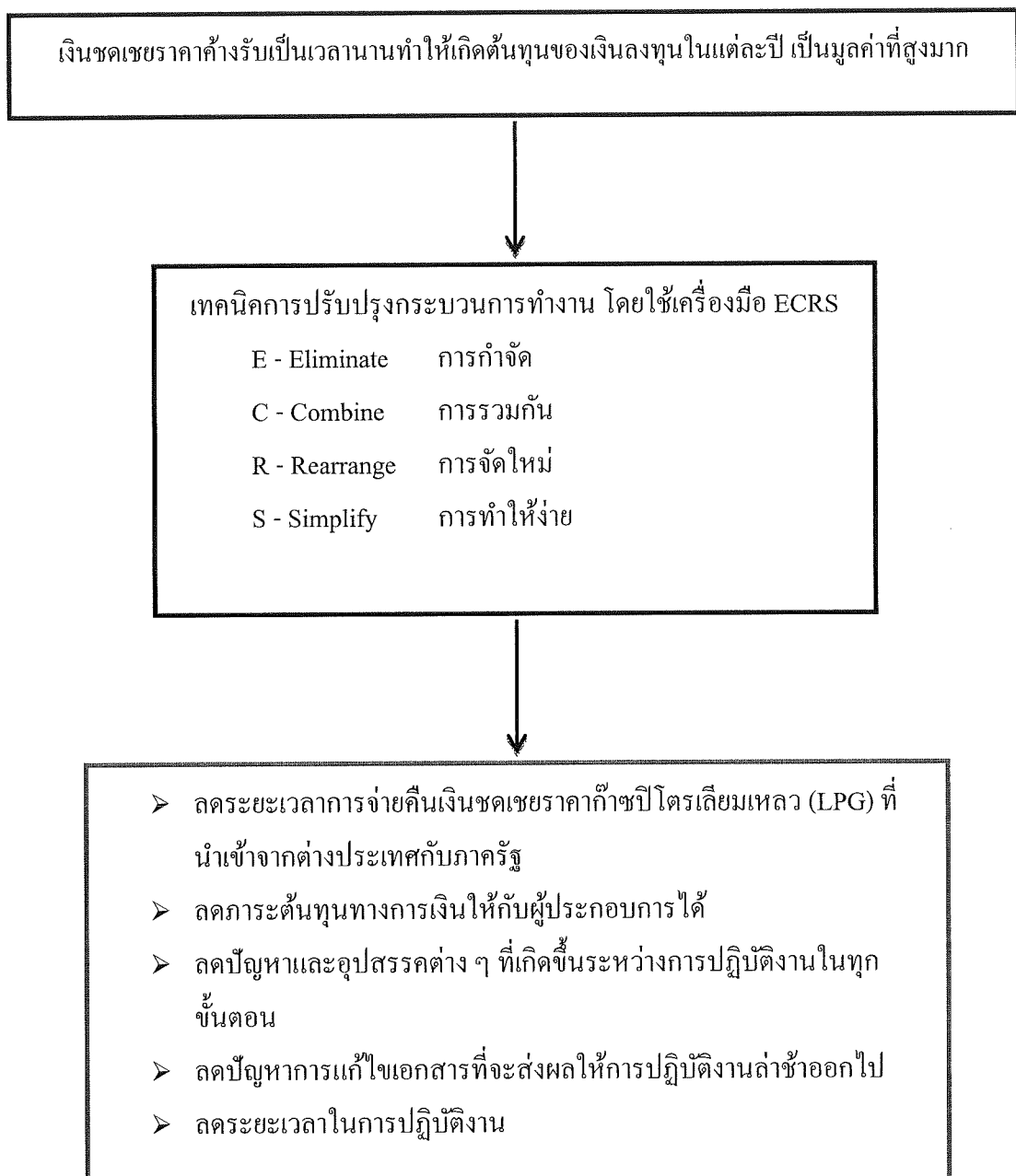
รายการเอกสาร	ทรัพยากร/ เดือน			
	ค่ากระดาษ (บาท)	ค่าไปรษณีย์ (บาท)	ค่าเดินทาง/ ค่าน้ำมัน (บาท)	ค่าผ่านทาง พิเศษ (บาท)
1 ยื่นเอกสารชำระภาษีสรรพสามิตและส่ง เงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงกับ สรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี	405	-	1,422	-
2 หลักฐานใบเสร็จรับเงินการยื่นชำระภาษีฯ จากสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี	-	-	1,422	-
3 เอกสารใบขนสินค้าขาเข้าจากกรม ศุลกากร	405	-	508	-
4 ประกาศอัตราเงินชดเชยราคา LPG Import จากกรมธุรกิจพลังงาน	1	-	-	-
5 รวบรวมและยื่นเอกสารคำร้องขอรับเงิน ชดเชยราคาส่วนต่างฯ กับสรรพสามิต พื้นที่ชลบุรี	2,127	-	1,422	-
6 นำเอกสารคำร้องขอ ขอรับเงินชดเชย ราคาฯ จากสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรีส่งไป กรมสรรพสามิต (กรุงเทพฯ)	-	152	-	-
7 รับเช็คคืนเงินชดเชยราคาฯ จากกรม สรรพสามิต (กรุงเทพฯ)	-	-	2,345	1,840
รวม	2,938	152	7,117	1,840
รวมค่าใช้จ่ายทรัพยากร/ เดือน	12,046 บาท			

ทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนก่อนทำการปรับปรุงกระบวนการทำงาน
ขอชดเชยราคาฯ มีค่าใช้จ่ายเป็นมูลค่า 12,046 บาท ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายส่วนมาก เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิด
จากค่ากระดาษในการจัดทำเอกสาร และค่าน้ำมันในการเดินทางเพื่อส่งเอกสารให้กับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง

4. กำหนดวิธีการปรับปรุงเพื่อลดระยะเวลาและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาวิธีการทำงานในแต่ละขั้นตอน พบว่าในบางขั้นตอนยังมีการทำงานที่
ซ้ำซ้อน ทำให้สูญเสียระยะเวลาในการทำงานและเวลาในการรอคอยเอกสาร ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงได้

ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลระยะเวลาการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน โดยนำเครื่องมือ ECRS (Eliminate, Combine, Rearrange, Simplify) และ Lean มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ลดระยะเวลาและขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน กำจัดความสูญเสียด้านความไม่สม่ำเสมอและการทำงานที่ไม่ทำให้เกิดผลงาน โดยพยายามปรับปรุงให้การทำงานง่ายขึ้น สะดวกรวดเร็วขึ้น และประหยัดค่าใช้จ่าย ดังนี้

ภาพที่ 3-6 วิธีการปรับปรุงเพื่อลดระยะเวลาและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

5. วิเคราะห์ผลที่ได้จากการปรับปรุงกระบวนการทำงาน

วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลที่ได้ก่อนและหลังการปรับปรุงกระบวนการทำงาน จากการใช้เครื่องมือ ECRS (Eliminate, Combine, Rearrange, Simplify) และ Lean ในการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน ลดระยะเวลาและขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน กำจัดความสูญเสีย ความไม่สม่ำเสมอ และการทำงานที่ไม่ทำให้เกิดผลงาน ปรับปรุงให้การทำงานง่ายขึ้น สะดวกรวดเร็วขึ้น และประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับหน่วยงานได้มากขึ้นเพียงใด

6. สรุปผลและเสนอแนะ

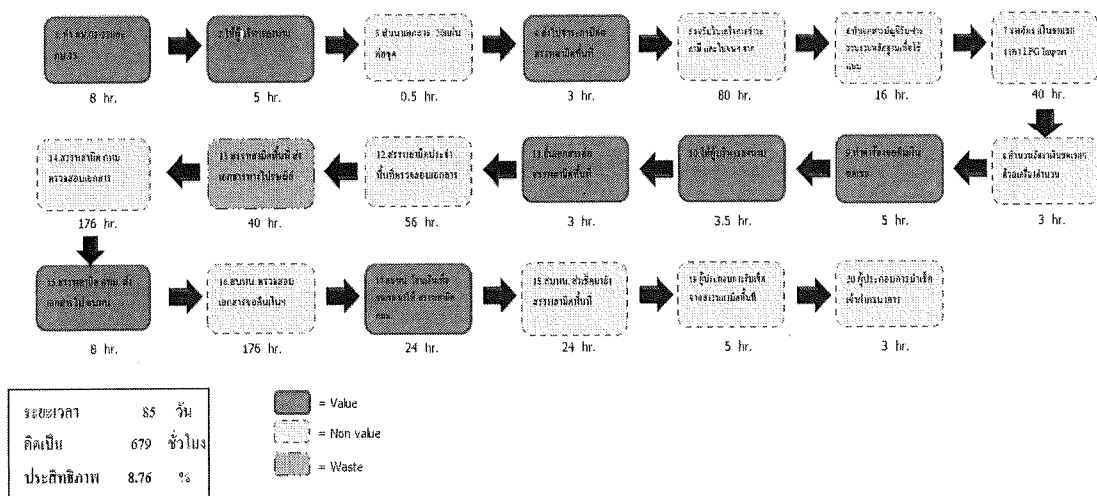
นำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาทำการสรุป เสนอแนวทางในการปรับปรุงและลดขั้นตอนการทำงาน รวมถึงแนวทางในการพัฒนาการทำงานในด้านอื่น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อช่วยลดระยะเวลาการทำงาน ลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายให้กับหน่วยงานต่อไป

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพของแนวทางการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้ามา จากต่างประเทศกับรัฐบาล เพื่อปรับปรุงให้การทำงานง่ายและสะดวกรวดเร็วขึ้น ประหยัดค่าใช้จ่าย ลด ภาระและต้นทุนทางการเงินของบริษัทผู้นำเข้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากต่างประเทศ โดยผล ที่ได้จากการศึกษา เก็บข้อมูล และคำนวณข้อมูลต่าง ๆ ได้ผลดังนี้

ดำเนินการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการทำงาน โดยใช้แผนภูมิสายธารแห่งคุณค่า VSM (Value Stream Mapping) เพื่อระบุความสูญเปล่าที่เกิดขึ้นในสำนักงาน ซึ่งแสดงสถานะ กระบวนการไหลของงานขอคืนเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจากต่างประเทศ ดังแสดงด้วยภาพ ดังนี้

ก่อนปรับปรุงกระบวนการขอคืนเงินชดเชยราคานำเข้า LPG จากต่างประเทศ

ภาพที่ 4-1 แผนภูมิ VSM ก่อนปรับปรุงกระบวนการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจาก ต่างประเทศ

จากแผนภูมิ VSM จะเห็นได้ว่าประสิทธิภาพในการทำงานของกระบวนการขอคืนเงิน ชดเชยภาษีฯ จะอยู่ที่ 8.76% เป็นค่าที่ต่ำมาก ซึ่งส่วนใหญ่หมดไปกับการรอคอยผลการพิจารณาจาก หน่วยงานของรัฐ การจัดเตรียมเอกสารที่มีความซ้ำซ้อนหรือมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เป็นต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและใช้เทคนิคการปรับปรุงกระบวนการทำงาน โดยใช้เครื่องมือ ECRS (Eliminate, Combine, Rearrange, Simplify) ซึ่งประกอบด้วย

E - Eliminate การกำจัด

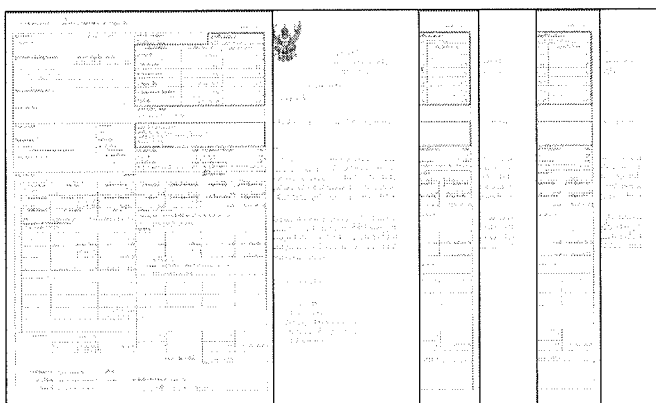
C - Combine การรวมกัน

R - Rearrange การจัดใหม่

S - Simplify การทำให้ง่าย

E – Eliminate: การกำจัด ลดเอกสารและขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นลง

ในขั้นตอนการรวบรวมเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงการนำเข้าฯ ที่ได้รับจากกรมศุลกากร มีจำนวนเอกสารที่ได้รับทั้งหมด 20 แผ่น/ ชุด ซึ่งเอกสารบางรายการเจ้าหน้าที่สรรพสามิตไม่ได้นำมาใช้ในการตรวจสอบข้อมูลการขอรับเงินชดเชยราคาฯ

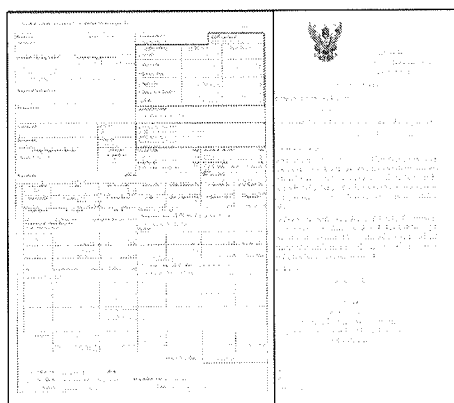
ภาพที่ 4-2 ตัวอย่างเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตก่อนปรับปรุง

ผู้ประกอบการได้เข้าร่วมประชุมและหารือกับผู้มีอำนาจตัดสินใจของสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี 2 เพื่อขอยื่นเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม เฉพาะรายการเอกสารที่สรรพสามิตใช้ในการตรวจสอบเพื่อพิจารณาอนุมัติคืนเงินชดเชยฯ โดยเสนอแนวทางให้ยกเลิกการแนบเอกสารที่ไม่ได้ใช้งานเพื่อการตรวจสอบ อาทิเช่น

- SUMMARY OF QUANTITY
- ใบเสร็จรับเงินกรมศุลกากร
- PRICE CALCULATION
- LETTER OF INDEMNITY

- TIME SHEET
- SUMMARY OF QUANTITY
- LETTER OF PROTEST
- CERTIFICATE OF ANALYSIS
- TAX INVOICE
- COMMERCIAL INVOICE

เพื่อลดปริมาณเอกสารที่สรรพสามิตต้องตรวจสอบและจัดเก็บลง ซึ่งเจ้าหน้าที่สรรพสามิตเห็นชอบและมีมติในที่ประชุม อนุญาตให้ผู้ประกอบการสามารถแนบเอกสารเพียงบางรายการที่จำเป็นต้องใช้ในการตรวจสอบ ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถลดจำนวนเอกสารที่ต้องจัดเตรียมเพื่อใช้ในการยื่นเรื่องขอรับเงินชดเชยราคาฯ ลงได้จาก 80 แผ่น เหลือเพียง 20 แผ่นต่อเดือน

ภาพที่ 4-3 ตัวอย่างเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตหลังปรับปรุง

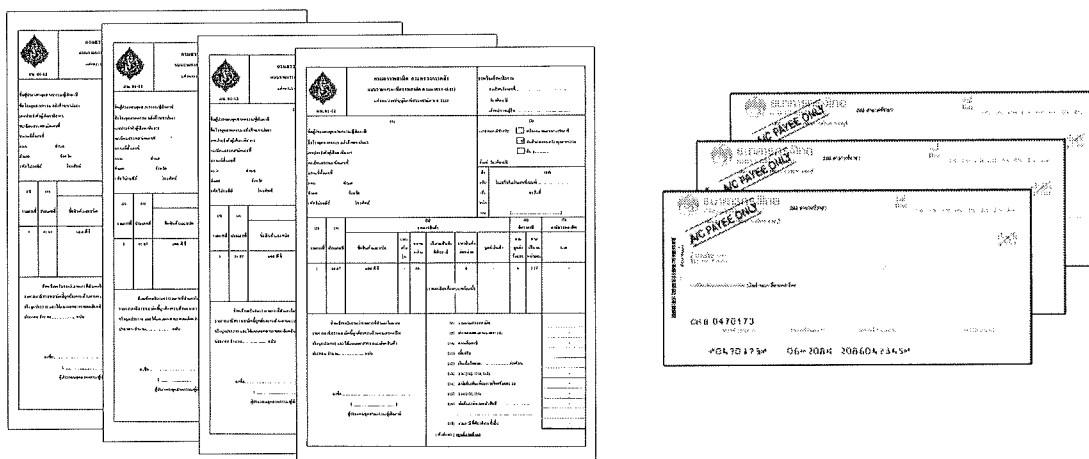
ตารางที่ 4-1 สรุปผลก่อนและหลังการปรับปรุงโดยการลดเอกสารและขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นลง

รายการเอกสารที่ปรับปรุง	ก่อน (แผ่น/ เดือน)	หลัง (แผ่น/ เดือน)
เอกสารใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตฯ	80	20

C - Combine: การรวมกัน

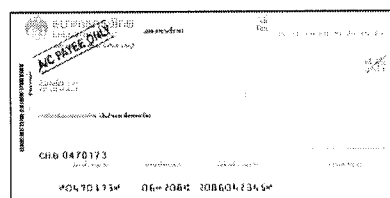
การยื่นชำระภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ในขั้นตอนดังกล่าว ต้องมีการจัดทำเอกสารตามแบบฟอร์มของสรรพสามิตและรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์ที่นำออกจากสถานประกอบการ ซึ่งต้องใช้กระดาษและเช็คเป็นจำนวนมาก เพื่อจัดทำเอกสารในการยื่นชำระภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ปริมาณการใช้งานกระดาษและเช็คทั้งหมด 3,038 และ 248 แผ่น/เดือน (ตามลำดับ) ซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการดำเนินงาน รวมถึงจำนวนเอกสารและเช็คที่มีจำนวนมากส่งผลให้การลงนามในเอกสารของผู้บริหารต้องใช้ระยะเวลาาน และทำให้เกิดช่วงระยะเวลาในการรอคอยเอกสารที่ผ่านการลงนามอนุมัติ

ภาพที่ 4-4 ตัวอย่างเอกสารตัวอย่างแบบฟอร์มและเช็คเพื่อชำระภาษีสรรพสามิตก่อนปรับปรุง

ภายหลังการปรับปรุง โดยมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการกับเจ้าหน้าที่สรรพสามิต เพื่อเสนอแนวทางในการลดจำนวนเอกสารให้น้อยลง ผู้ประกอบได้เสนอแนวทางต่าง ๆ ในการลดจำนวนเอกสารเพื่อให้เจ้าหน้าที่สรรพสามิตพิจารณา ซึ่งผลสรุปจากการประชุมเจ้าหน้าที่สรรพสามิตเห็นชอบกับวิธีการจัดรูปแบบของแบบฟอร์มใหม่ ให้ใช้พื้นที่บนกระดาษอย่างคุ้มค่าสูงสุด โดยให้ผู้ประกอบการสามารถรวมแบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศและแบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศเข้าด้วยกัน ซึ่งแบบฟอร์มใหม่ดังกล่าว จะยังคงเนื้อหาให้ถูกต้องและครบถ้วนตามเดิม แนวทางการปฏิบัติดังกล่าว นอกจากจะสามารถช่วยให้ผู้ประกอบการลดปริมาณการใช้กระดาษลง ยังส่งผลให้เจ้าหน้าที่สรรพสามิตตรวจสอบเอกสารได้สะดวก รวดเร็วมากขึ้น และปริมาณเอกสารที่สรรพสามิตต้องจัดเก็บเป็นหลักฐานมีจำนวนลดลง

ภายหลังจากการปรับปรุง ปริมาณการใช้กระดาษมีจำนวนลดลง จาก 98 แผ่น/ วัน เหลือเพียง 56 แผ่น/ วัน หรือ ลดลง 43% และจำนวนเช็คที่สั่งจ่ายเพื่อชำระภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ลดลงจาก 8 ฉบับ/วัน เหลือเพียง 2 ฉบับ/ วัน หรือ ลดลง 75% ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถลดปริมาณการใช้กระดาษ ลดจำนวนเช็คที่ต้องสั่งจ่าย และลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ลงได้ รวมถึงลดระยะเวลาในการรอคอยผู้มีอำนาจลงนามในเอกสาร นอกจากนี้ การปรับปรุงดังกล่าวยังส่งผลให้เจ้าหน้าที่สรรพสามิตทำงานได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น เนื่องจากปริมาณเอกสารที่ต้องพิจารณาตรวจสอบมีจำนวนน้อยลง

ภาพที่ 4-5 ตัวอย่างเอกสารตัวอย่างแบบฟอร์มและเช็คเพื่อชำระภาษีสรรพสามิตหลังปรับปรุง

ตารางที่ 4-2 ผลก่อนและหลังการปรับปรุง โดยการรวมแบบฟอร์มรายงานการจ่ายฯ และการสั่งจ่ายเช็คเข้าด้วยกัน

รายการเอกสารที่ปรับปรุง	ก่อน (แผ่น/ เดือน)	หลัง (แผ่น/ เดือน)
แบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์ที่ออกจากสถานประกอบการ	3,038	1,736
เช็คสั่งจ่ายเพื่อชำระภาษีสรรพสามิตและกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	248	62

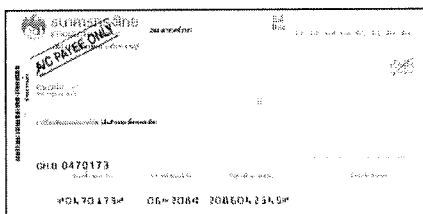
R - Rearrange: การจัดใหม่

1. การส่งเอกสารจากสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี ไปยังกรมสรรพสามิต กทม. รูปแบบเดิม เป็นการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ใช้ระยะเวลาในการส่งเอกสารถึงกรมสรรพสามิต กทม. 5 วัน ซึ่งถือว่าเป็นระยะเวลารอคอยที่ยาวนานมาก

ผู้ประกอบการได้ประชุมหารือกับผู้มีอำนาจของสรรพสามิต เพื่อขอเป็นผู้ดำเนินการจัดส่งเอกสารด้วยตนเอง ซึ่งหากสรรพสามิตพื้นที่ฯ ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้ว ก็จะทำการแจ้งมายังผู้ประกอบการเพื่อนำส่งเอกสารไปยังกรมสรรพสามิต กทม. ด้วยตนเองซึ่งจะใช้เวลาในการดำเนินการเพียง 1 วัน ซึ่งผลจากการประชุม ผู้มีอำนาจของสรรพสามิตได้เห็นชอบและมีมติในที่ประชุมในผู้ประกอบการสามารถดำเนินการได้โดยทางสรรพสามิตจะควบคุมโดยใช้ผู้ประกอบการลงนามรับเอกสารฯ ก่อนนำเอกสารดังกล่าวออกจากสรรพสามิตพื้นที่และนำส่งไปยังกรมฯ เพื่อเป็นการควบคุมและง่ายต่อการตรวจสอบ

2. การชำระภาษีสรรพสามิตและส่งเงินเข้ากองทุนฯ ประเภทยาจะต้องยื่นชำระกับสรรพสามิตฯ โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 10 วัน หลังจากที่มีการจ่ายผลิตภัณฑ์ LPG Import ออกจากสถานประกอบการ เพื่อนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินการชำระภาษีฯ มาแนบเป็นหลักฐานเพื่อยื่นเรื่องขอรับเงินชดเชยราคาส่วนต่างของก๊าซ LPG ต่อไป

หลังจากที่ได้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ LPG Import ออกจากสถานประกอบการ ผู้ประกอบการจะดำเนินการจัดทำเอกสารแบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่อยื่นเรื่องชำระภาษีและกองทุนทันที โดยกำหนดระยะเวลาการชำระภาษีและกองทุนให้เร็วขึ้นกว่าเดิม จากเดิมที่กำหนดชำระภายใน 10 วันตามระเบียบของสรรพสามิต ผู้ประกอบการจะชำระโดยการส่งจ่ายเช็คให้เร็วขึ้น จากระยะเวลา 10 วันเหลือเพียง 7 วัน ทำให้ผู้ประกอบการได้รับเอกสารใบเสร็จฯ เร็วขึ้นอีก 3 วัน

ภาพที่ 4-6 ตัวอย่างเช็คเพื่อชำระภาษีสรรพสามิต

S - Simplify: การทำให้ง่าย

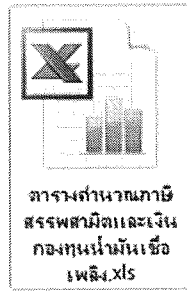
1. ผู้ประกอบการมีหน้าที่ในการยื่นชำระภาษีสรรพสามิตและส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อมีการจ่ายผลิตภัณฑ์ LPG ออกจากสถานประกอบการ การคำนวณภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นการคำนวณ โดยใช้เครื่องคิดเลข และบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการคำนวณลงในกระดาษแบบฟอร์มคำนวณภาษีของผู้ประกอบการ ในการคำนวณภาษีแต่ละครั้งต้องใช้ระยะเวลาานพอสมควรเพื่อดำเนินการ และมีความเสี่ยงที่จะเกิดการผิดพลาดจากการใช้เครื่องคิดเลขเพื่อคำนวณมูลค่าภาษี ความเสี่ยงในการจดบันทึกข้อมูลที่ผิดพลาดและไม่ครบถ้วน เป็นต้น

แบบฟอร์มคำนวณภาษีและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

ลำดับ	ประเภท	หน่วย	จำนวน	มูลค่าสุทธิ	มูลค่าสุทธิคูณอัตรา	รวม
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						
31.						
32.						
33.						
34.						
35.						
36.						
37.						
38.						
39.						
40.						
41.						
42.						
43.						
44.						
45.						
46.						
47.						
48.						
49.						
50.						
51.						
52.						
53.						
54.						
55.						
56.						
57.						
58.						
59.						
60.						
61.						
62.						
63.						
64.						
65.						
66.						
67.						
68.						
69.						
70.						
71.						
72.						
73.						
74.						
75.						
76.						
77.						
78.						
79.						
80.						
81.						
82.						
83.						
84.						
85.						
86.						
87.						
88.						
89.						
90.						
91.						
92.						
93.						
94.						
95.						
96.						
97.						
98.						
99.						
100.						

ภาพที่ 4-7 แบบฟอร์มคำนวณภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

ภายหลังมีการปรับปรุงระบบการคำนวณภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยการออกแบบตารางคำนวณมูลค่าภาษีในระบบคอมพิวเตอร์ โดยการเขียนสูตรคำนวณบนโปรแกรม Excel เพื่อช่วยในการคำนวณมูลค่าภาษี ภายหลังจากมีการปรับปรุงและนำโปรแกรมการคำนวณดังกล่าวมาใช้งาน ส่งผลให้สามารถลดความล่าช้าและลดระยะเวลาในการทำงานลง ความผิดพลาดในการคำนวณและบันทึกข้อมูลไม่ครบถ้วนลดน้อยลง เอกสารที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วมีข้อมูลที่ชัดเจน เป็นระเบียบและตรวจสอบข้อมูลได้ง่ายมากกว่าการเขียนด้วยมือลงในแบบฟอร์มของผู้ประกอบการในรูปแบบเดิม

ภาพที่ 4-8 โปรแกรม Excel คำนวณภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

2. ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งจากเอกสารรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์ออกจากสถานประกอบการ อาทิเช่น ระบุปริมาณการจ่ายไม่ถูกต้อง วันที่ในเอกสารไม่ถูกต้อง รายชื่อของลูกค้าไม่ถูกต้อง ระบุสถานะและชนิดของผลิตภัณฑ์ไม่ถูกต้อง เอกสารชุดเดียวกันแต่ระบุข้อมูลไม่เหมือนกัน รวมถึงจำนวนเอกสารที่ได้รับไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดความผิดพลาดในการยื่นชำระภาษีสรรพสามิตและส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องดำเนินการแก้ไขเอกสารต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ส่งผลกระทบให้ผู้ปฏิบัติงานต้องทำงานเดิมซ้ำหลายครั้ง สาเหตุเนื่องจากข้อมูลที่ได้รับยังมีข้อผิดพลาดและไม่ครบถ้วน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องสูญเสียระยะเวลาในการทำงานมากขึ้น โดยไม่จำเป็น สิ้นเปลืองกระดาษและทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละครั้งไปโดยไม่เกิดประโยชน์ ข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือและต้องเสียเวลาในการรอคอยเพื่อแก้ไขเอกสาร หากเกิดข้อผิดพลาดในข้อมูลที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการแก้ไขที่ยาวนานหรือต้องติดต่อประสานงานเพื่อแก้ไขกับหน่วยงานหลาย ๆ หน่วยงาน

ภายหลังการปรับปรุงได้มีการออกแบบใบตรวจสอบเอกสาร (Check Sheet) เพื่อใช้ตรวจสอบข้อมูลในเอกสารทุกชุดให้ถูกต้องและตรงกันทั้งหมด ก่อนที่จะมีการกระจายเอกสารการจ่ายผลิตภัณฑ์ออกจากสถานประกอบการให้กับหน่วยงานหรือส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องครบถ้วน และสามารถนำข้อมูลในเอกสารนั้น ๆ มาใช้งานได้ทันที การตรวจสอบเอกสารก่อนส่งเอกสารให้กับหน่วยงานอื่น ๆ จะช่วยลดปัญหาการแก้ไขเอกสาร ลดปัญหาการรอคอยการแก้ไขเอกสารที่ยาวนาน หากเอกสารนั้น ๆ ต้องผ่านการแก้ไขจากหน่วยงานหลาย ๆ หน่วยงาน ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องทำงานเดิมซ้ำ ๆ ด้รระยะเวลาการทำงานและช่วยลดปริมาณการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงานลงได้ การตรวจสอบความถูกต้องที่ระบุในใบตรวจสอบเอกสาร (Check Sheet) อาทิเช่น

- เลขที่เอกสาร ปรับปรุงให้มีการใช้ระบบการ Run Number เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร โดยการเรียงลำดับของเอกสารที่ได้รับทุกชุด
- ตรวจสอบวันที่จ่ายผลิตภัณฑ์ในเอกสารทุกชุด ทุกรายการให้ถูกต้องและตรงกันทั้งหมด
- ตรวจสอบปริมาณการจ่ายในเอกสารทุกชุด ทุกรายการให้ถูกต้องและตรงกันทั้งหมด
- ระบุสถานะของเอกสารและผลิตภัณฑ์ที่จ่ายออกจากสถานประกอบการให้ชัดเจนทุกชุด ทุกรายการให้ถูกต้องและตรงกันทั้งหมด
- ระยะเวลาในการรับจ่ายผลิตภัณฑ์ ต้องตรวจสอบและระบุข้อมูลให้เอกสารทุกชุด ทุกรายการมีข้อมูลเดียวกัน และถูกต้องและตรงกันทั้งหมด เป็นต้น

ใบตรวจสอบเอกสาร

(/ /)

<p align="center">หัวข้อในการตรวจสอบเอกสาร</p> <p align="center">ใส่เครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรวจสอบแล้ว</p> <p align="center">(เอกสารทั้งหมด ___ ชุด)</p> <p align="center">GSP ___ ชุด // IMPORT ___ ชุด // STS ___ ชุด</p>	 ใบค่าน้ำ	 Ship's ullage Sounding report	 ใบกำกับการขายส่ง	 Final Batch Report
1. เลขที่เอกสาร Run Number ถูกต้องและชัดเจน				
2. วันที่ในเอกสารถูกต้องและตรงกันทั้งหมด				
3. ปริมาณการจ่าย, ลูกค้าน้ำ ในเอกสารถูกต้องและตรงกัน				
4. การ STAMP สถานะเอกสาร "LPG IMPORT ของคชชช"				
5. เวลาการรับ-จ่ายในเอกสารถูกต้องและครบถ้วน				

ภาพที่ 4-9 ใบตรวจสอบเอกสารการจ่ายผลิตภัณฑ์ออกจากสถานประกอบการ (Check Sheet)

ตารางที่ 4-3 เปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน หลังปรับปรุงการทำงาน

รายการเอกสาร		ทรัพยากร/ เดือน			
		ค่ากระดาษ (บาท)	ค่าไปรษณีย์ (บาท)	ค่าเดินทาง/ ค่าน้ำมัน (บาท)	ค่าผ่านทาง พิเศษ (บาท)
1	ยื่นเอกสารชำระภาษีสรรพสามิตและส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงกับสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี	101	-	1,422	-

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

รายการเอกสาร	ทรัพยากร/ เดือน			
	ค่ากระดาษ (บาท)	ค่าไปรษณีย์ (บาท)	ค่าเดินทาง/ ค่าน้ำมัน (บาท)	ค่าผ่านทาง พิเศษ (บาท)
2 หลักฐานใบเสร็จรับเงินการยื่นชำระภาษีฯ จากสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี	-	-	1,422	-
3 เอกสารใบขนสินค้าขาเข้าจากกรม ศุลกากร	101	-	508	-
4 ประกาศอัตราเงินชดเชยราคา LPG Import จากกรมธุรกิจพลังงาน	1	-	-	-
5 รวบรวมและยื่นเอกสารคำร้องขอรับเงิน ชดเชยราคาส่วนต่างๆ กับสรรพสามิต พื้นที่ชลบุรี	1,064	-	1,422	-
6 นำเอกสารคำร้องขอ ขอรับเงินชดเชย ราคาฯ จากสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรีส่งไป กรมสรรพสามิต (กรุงเทพฯ)	-	-	2,345	200
7 รับเช็คคืนเงินชดเชยราคาฯ จากกรม สรรพสามิต (กรุงเทพฯ)	-	-	2,345	1,840
รวม	1,267	-	9,462	2,040
รวมค่าใช้จ่ายทรัพยากร/ เดือน	12,786 บาท			

ทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนหลังจากปรับปรุงกระบวนการทำงาน มีค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นเป็นมูลค่า 12,768 บาท ต่อเดือน สาเหตุที่ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น เกิดจากการลดระยะเวลาในการรอคอยการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ จาก 5-7 วัน เหลือเพียง 1 วัน แต่การลดระยะเวลาในกระบวนการนี้ ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางส่งเอกสารที่กรมสรรพสามิตเพิ่มขึ้น แต่หากคำนึงถึงความรวดเร็วและทำให้ผู้ประกอบการได้รับเงินชดเชยฯ คืนกลับมาเร็วขึ้น ถือว่าคุ้มค่าน่ามากกว่าเสียเวลาในการรอคอย

ตารางที่ 4-4 เปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนนี้ก่อนและหลังปรับปรุงการทำงาน

รายการเอกสาร		ค่าใช้จ่าย/ เดือน (บาท)		
		ก่อน	หลัง	เปลี่ยนแปลง
1	ยื่นเอกสารชำระภาษีสรรพสามิตและส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงกับสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี	1,826	1,523	- 304
2	หลักฐานใบเสร็จรับเงินการยื่นชำระภาษีฯ จากสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี	1,422	1,422	-
3	เอกสารใบขนสินค้าขาเข้าจากกรมศุลกากร	912	609	- 304
4	ประกาศอัตราเงินชดเชยราคา LPG Import จากกรมธุรกิจพลังงาน	1	1	-
5	รวบรวมและยื่นเอกสารคำร้องขอรับเงินชดเชยราคาส่วนต่างๆ กับสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี	3,549	2,485	- 1,064
6	นำเอกสารคำร้องขอ ขอรับเงินชดเชยราคาฯ จากสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรีส่งไปกรมสรรพสามิต (กรุงเทพฯ)	152	2,545	2,393
7	รับเช็คคืนเงินชดเชยราคาฯ จากกรมสรรพสามิต (กรุงเทพฯ)	4,185	4,185	-
รวม		12,046	12,768	722

ตารางเปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนนี้ก่อนและหลังจากปรับปรุงกระบวนการทำงาน สามารถลดค่าใช้จ่ายในส่วนองงานเอกสารลงได้ แต่มีค่าใช้จ่ายในส่วนของการจัดส่งเอกสารเพิ่มขึ้น หลังปรับปรุงมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่า 722 บาทต่อเดือน เนื่องจากผู้ประกอบการเป็นผู้นำส่งเอกสารแทนเจ้าหน้าที่สรรพสามิตที่เคยนำส่งเอกสารผ่านทางไปรษณีย์ ซึ่งมีความล่าช้าและสูญเสียระยะเวลารอคอย 5-7 วัน

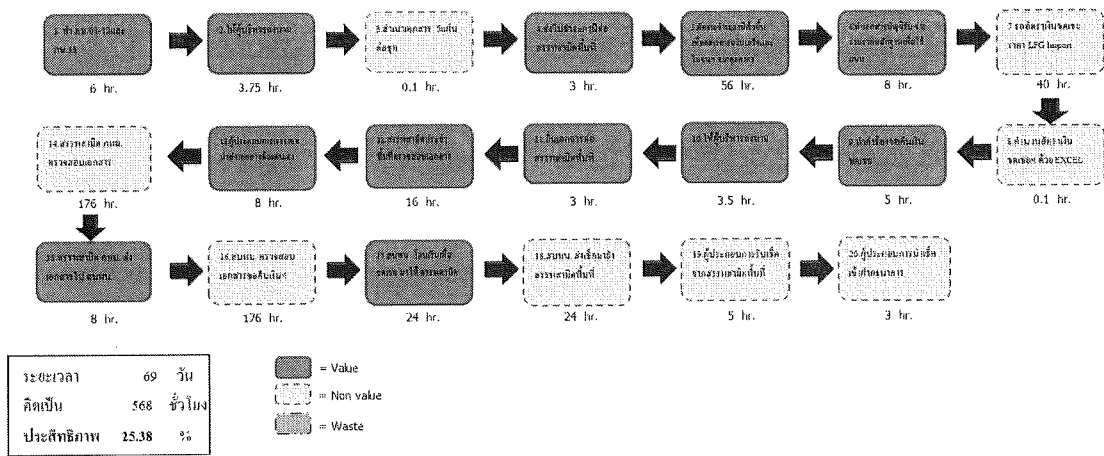

ตารางที่ 4-5 เปรียบเทียบเวลาในกระบวนการขอรับเงินชดเชยก่อนและหลังปรับปรุงการทำงาน

รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน	เวลาเฉลี่ยของกระบวนการขอรับเงินชดเชยฯ (วัน)		
	ก่อนปรับปรุง	หลังปรับปรุง	ผลต่าง
1. จัดทำเอกสารชำระภาษีต่อสรรพสามิตประจำพื้นที่ (ภย.01-12,ภย.13)	1.75	1	0.75
2. ส่งเอกสารเพื่อชำระภาษีต่อสรรพสามิตประจำพื้นที่	0.25	0.25	0
3. รอรับใบเสร็จการชำระภาษีต่อสรรพสามิตประจำพื้นที่และใบขนฯ จากศุลกากร	10	7	3
4. นำใบเสร็จและใบขนกลับมาจัดทำและรวบรวมเอกสารฯ	2	1	1
5. รอรับประกาศอัตราเงินชดเชยราคา LPG Import จากกรมธุรกิจพลังงาน	5	3	2
6. จัดทำเอกสารคำร้องขอคืนเงินชดเชยราคาส่วนต่างๆ ต่อสรรพสามิตประจำพื้นที่	1.75	1.5	0.25
7. ยื่นเอกสารคำร้องขอคืนเงินชดเชยราคาส่วนต่างๆ ต่อสรรพสามิตประจำพื้นที่	0.25	0.25	0
8. สรรพสามิตประจำพื้นที่ตรวจสอบเอกสารคำร้องขอคืนเงินชดเชยราคาส่วนต่างๆ	75	2	5
9. สรรพสามิตประจำพื้นที่ส่งเอกสารที่อนุมัติผ่านช่องทาง ไปรษณีย์ ไปกรมสรรพสามิต กทม.	5	1	4
10. กรมสรรพสามิต กทม. ตรวจสอบเอกสารคำร้องขอคืนเงินชดเชยฯ	22	22	0
11. กรมสรรพสามิต กทม. ส่งเอกสารคำร้องขอคืนเงินชดเชยฯ ที่ผ่านการอนุมัติส่งต่อไป สบพน.	1	1	0
12. สบพน. ตรวจสอบและจัดทำเอกสารอนุมัติเงินชดเชยส่งผลอนุมัติคืนเงินชดเชยฯ โอนกลับให้กรมสรรพสามิต กทม.	22	22	0
13. กรมสรรพสามิต กทม. อนุมัติและจัดทำเช็คคืนเงินชดเชยฯ ให้ผู้ประกอบการนำเข้า LPG	6	6	0
14. ผู้ประกอบการรับเช็คคืนเงินชดเชยฯ จากกรมสรรพสามิต กทม.	1	1	0
รวม	85	69	16

ตารางเปรียบเทียบระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนก่อนและหลังจากปรับปรุงกระบวนการทำงาน ซึ่งหลังจากปรับปรุงกระบวนการทำงานทำให้สามารถปฏิบัติงานได้เร็วขึ้นจากเดิม 85 วัน ลดลงเหลือเพียง 69 วัน นอกจากนี้ยังส่งผลให้ผู้ประกอบการได้รับเงินชดเชยราคาฯ เร็วขึ้นกว่าเดิม 16 วัน

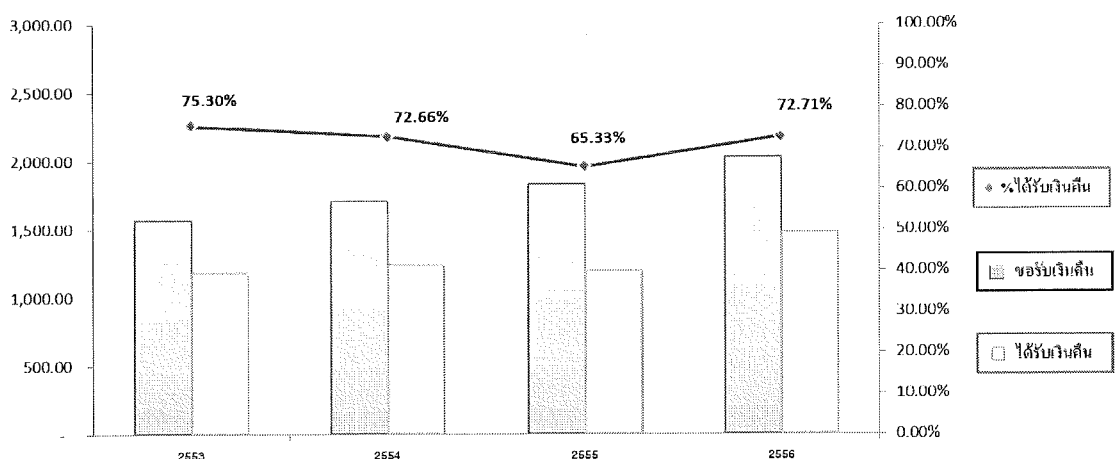
หลังปรับปรุงกระบวนการขอคืนเงินชดเชยราคานำเข้า LPG จากต่างประเทศ

ภาพที่ 4-10 แผนภูมิ VSM หลังปรับปรุงกระบวนการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจากต่างประเทศ

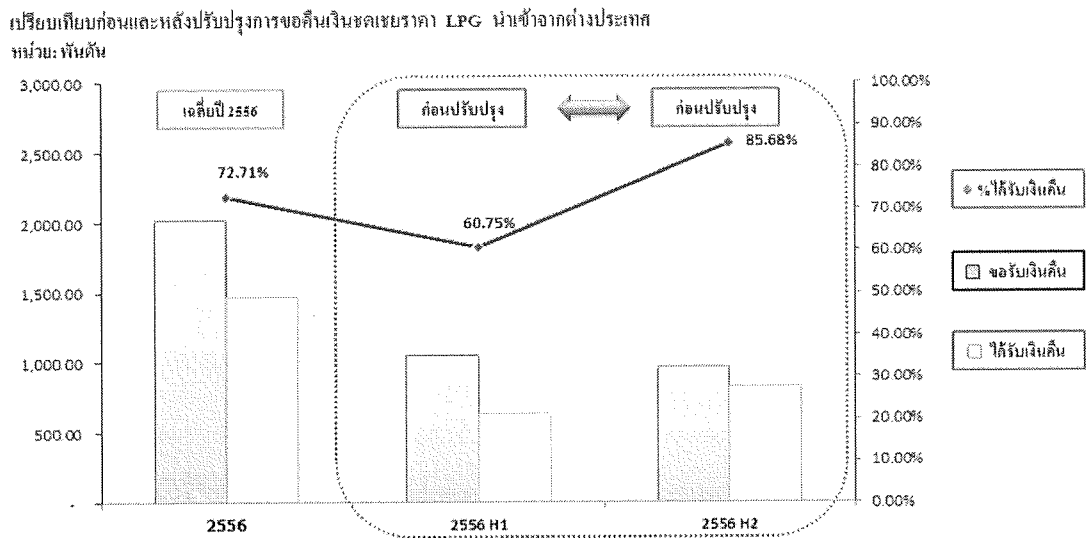
จากแผนภูมิ VSM จะเห็นได้ว่าประสิทธิภาพในการทำงานของกระบวนการขอคืนเงินชดเชยภาษี จะอยู่ที่ 25.38% ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพการทำงานสูงขึ้นมากกว่าเดิม ก่อนทำการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ซึ่งมีค่าอยู่ที่ 8.76%

ปริมาณการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจากต่างประเทศ และปริมาณที่ได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาลหลังปรับปรุง
หน่วย: พันตัน

ภาพที่ 4-11 ปริมาณการขอรับเงินชดเชยราคา LPG นำเข้า และปริมาณที่ได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาลหลังปรับปรุง

จากกราฟแสดงให้เห็นว่า เปรอร์เซ็นต์การได้รับเงินชดเชยราคาฯ คืบ มีแนวโน้มต่ำลง แต่ภายหลังจากที่มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานแล้ว ทำให้ปี 2556 ที่ทำการปรับปรุง เปรอร์เซ็นต์การได้รับเงินขึ้นกลับมาสูงขึ้น อยู่ที่ 72.71% ซึ่งมากกว่าปี 2555 ที่มีค่าอยู่ที่ 65.33%

ภาพที่ 4-12 เปรียบเทียบก่อนและหลังปรับปรุงการขอคืนเงินชดเชยราคา LPG นำเข้าจากต่างประเทศ

ปัญหาและอุปสรรคในการปรับปรุงกระบวนการขอชดเชยราคา LPG ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

เนื่องจากการขอรับเงินชดเชยราคา LPG ที่นำเข้าจากต่างประเทศ ต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบจากหน่วยงานของภาครัฐ อาทิเช่น กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมธุรกิจพลังงาน และสถาบันบริหารกองทุนพลังงานฯ การปรับปรุงกระบวนการทำงานบางขั้นตอน หรือการปรับปรุงรูปแบบเอกสารบางรายการ จำเป็นจะต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากหน่วยงานภาครัฐนั้น ๆ จึงต้องมีการประชุมเพื่อหารือร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเสนอแนวทางการปฏิบัติและขออนุมัติความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการจึงจะสามารถดำเนินการตามกระบวนการที่จะปรับปรุงได้

- การปรับปรุงกระบวนการทำงาน เรื่องการลดเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงการนำเข้าฯ ที่ได้รับจากกรมศุลกากร ซึ่งเอกสารบางรายการเจ้าหน้าที่สรรพสามิตไม่ได้นำมาใช้ในการตรวจสอบข้อมูลการขอรับเงินชดเชยราคาฯ จากการเข้าร่วมประชุม เพื่อหารือแนวทางในการปรับปรุงการทำงาน

เจ้าหน้าที่สรรพสามิตเห็นชอบและมีมติในที่ประชุม อนุญาตให้ผู้ประกอบการสามารถแนบเอกสารเพียงบางรายการที่จำเป็นต้องใช้ในการตรวจสอบได้ ซึ่งการปรับปรุงกระบวนการนี้จะส่งผลให้สรรพสามิตสามารถลดปริมาณเอกสารที่ต้องตรวจสอบและจัดเก็บลงได้ ส่วนผู้ประกอบการสามารถลดจำนวนเอกสารที่ต้องจัดเตรียมเพื่อใช้ในการยื่นเรื่องขอรับเงินชดเชยราคาฯ ลงได้จาก 80 แผ่น เหลือเพียง 20 แผ่นต่อเดือน และช่วยลดค่าใช้จ่ายในส่วนต่าง ๆ ลงได้อีกด้วย

- การปรับปรุงกระบวนการทำงาน เรื่องการปรับรูปแบบของฟอร์มเอกสารการยื่นชำระภาษีสรรพสามิตและส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการกับเจ้าหน้าที่สรรพสามิต เพื่อเสนอแนวทางในการลดจำนวนเอกสารให้น้อยลง ผู้ประกอบได้เสนอแนวทางต่าง ๆ ในการลดจำนวนเอกสารเพื่อให้เจ้าหน้าที่สรรพสามิตพิจารณา

ผลสรุปจากการประชุม เจ้าหน้าที่สรรพสามิตเห็นชอบกับวิธีการจัดรูปแบบของแบบฟอร์มใหม่ ให้ใช้พื้นที่บนกระดาษอย่างคุ้มค่าสูงสุด โดยให้ผู้ประกอบการสามารถรวมแบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศและแบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศเข้าด้วยกัน ซึ่งแบบฟอร์มใหม่ดังกล่าว จะยังคงเนื้อหาให้ถูกต้องและครบถ้วนตามเดิม และในส่วนแบบฟอร์มมาตรฐานอื่น ๆ ของสรรพสามิตให้ผู้ประกอบการใช้รูปแบบตามเดิม ไม่อนุญาตให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือแก้ไขข้อมูลได้

แนวทางการปฏิบัติดังกล่าว นอกจากจะสามารถช่วยให้ผู้ประกอบการลดปริมาณการใช้กระดาษลงได้จำนวนมาก ลดจำนวนเช็คที่ต้องส่งจ่าย และลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ลงได้ รวมถึงลดระยะเวลาในการรอคอยผู้มีอำนาจลงนามในเอกสารแล้ว การปรับปรุงดังกล่าวยังส่งผลให้เจ้าหน้าที่สรรพสามิตทำงานได้ง่าย สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น เนื่องจากปริมาณเอกสารที่ต้องพิจารณาตรวจสอบและปริมาณเอกสารที่สรรพสามิตต้องจัดเก็บเป็นหลักฐานมีจำนวนลดลง

- การปรับปรุงกระบวนการทำงาน เรื่องการส่งเอกสารขอรับเงินชดเชยราคา LPG ที่นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งผ่านการตรวจสอบและอนุมัติจากสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรีเรียบร้อยแล้วไปยังกรมสรรพสามิต (กรุงเทพฯ) จากรูปแบบเดิมเป็นการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ซึ่งระยะเวลาในการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ไปยังกรมสรรพสามิต ใช้ระยะเวลาประมาณ 5-7 วัน ซึ่งถือว่าเป็นระยะเวลารอคอยที่ยาวนานมาก ผู้ประกอบการได้ประชุมหารือกับผู้มีอำนาจของสรรพสามิต เพื่อขอเป็นผู้ดำเนินการจัดส่งเอกสารด้วยตนเอง ซึ่งหากสรรพสามิตพื้นที่ฯ ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้ว ก็จะทำการแจ้งมายังผู้ประกอบการเพื่อนำส่งเอกสารไปยังกรมสรรพสามิต กทม. ด้วยตนเองซึ่งจะใช้เวลาในการดำเนินการเพียง 1 วัน ซึ่งผลจากการประชุม

ผลสรุปจากการประชุมดังกล่าว เนื่องจากทางสรรพสามิตได้มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน ISO 9000 และให้เป็นไปตามดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพในการทำงาน

(KPI) ผู้มีอำนาจของสรรพสามิตเห็นชอบและมีมติในที่ประชุมให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการส่งเอกสารขอชดเชยราคาฯ ไปยังกรมสรรพสามิตได้ โดยทางสรรพสามิตจะควบคุมการส่งเอกสารขอชดเชยฯ โดยให้ผู้ประกอบการลงนามเป็นหลักฐานการรับเอกสารฯ ก่อนนำเอกสารดังกล่าวออกจากสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรีและนำส่งไปยังกรมสรรพสามิต (กรุงเทพฯ) เพื่อเป็นการควบคุมและง่ายต่อการตรวจสอบ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลจากการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการขอรับเงินชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศกับรัฐบาล โดยใช้แนวคิด Lean และนำเครื่องมือ ECRS (Eliminate, Combine, Rearrange, Simplify) มาใช้ สามารถลดระยะเวลาในการขอรับเงินชดเชย LPG Import ลดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนลง ซึ่งสามารถสรุปทรัพยากรที่ใช้ เปรียบเทียบระยะเวลาแต่ละขั้นตอนที่ลดลง ประสิทธิภาพในการทำงานที่เพิ่มขึ้น และช่วยให้ภาระต้นทุนซึ่งเป็นดอกเบี้ยทางการเงินของเงินชดเชยราคา LPG ค้างรับลดลง ดังนี้

ตารางที่ 5-1 ปริมาณที่ขอรับเงินชดเชยและปริมาณที่ได้รับเงินชดเชยก่อนปรับปรุงการทำงาน

2556	ปริมาณที่ขอรับชดเชย (พันตัน)	ปริมาณที่ได้รับชดเชย (พันตัน)
มกราคม	184.06	-
กุมภาพันธ์	181.22	139.35
มีนาคม	182.57	135.87
เมษายน	139.1	90.06
พฤษภาคม	183.23	137.33
มิถุนายน	184.26	137.93
รวม	1054.44	640.54

ตารางที่ 5-2 ปริมาณที่ขอรับเงินชดเชยและปริมาณที่ได้รับเงินชดเชยหลังปรับปรุงการทำงาน

2556	ปริมาณที่ขอรับชดเชย (พันตัน)	ปริมาณที่ได้รับชดเชย (พันตัน)
กรกฎาคม	186.39	137.75
สิงหาคม	186.35	184.17
กันยายน	185.56	185.03
ตุลาคม	182.88	139.45
พฤศจิกายน	138.6	140.24
ธันวาคม	92.45	46.37

เปรียบเทียบกระบวนการก่อนและหลังการปรับปรุง ระหว่าง 6 เดือนแรก และ 6 เดือนหลังของปี 2556 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า การได้รับเงินชดเชยราคาฯ ค่อนข้างสูง ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการได้รับเงินคืนเร็วขึ้น และช่วยลดภาระต้นทุนทางการเงินของผู้ประกอบการ

แสดงให้เห็นว่า การนำแนวคิด Lean และนำเครื่องมือ ECRS (Eliminate, Combine, Rearrange, Simplify) มาใช้ สามารถลดระยะเวลาในการขอรับเงินชดเชย LPG Import ลดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนลงได้จริง และในอนาคตหากสามารถพัฒนากระบวนการทำงานต่อไปได้เรื่อย ๆ จะส่งผลให้กระบวนการทำงานขอชดเชยราคา LPG ที่นำเข้าจากต่างประเทศ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถช่วยลดค่าใช้จ่าย และลดภาระต้นทุนทางการเงินให้กับองค์กรได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการทำงานของการขอชดเชยราคา LPG Import

1. One Entry Many Uses พัฒนาระบบหรือโปรแกรมที่ใช้ในการทำงาน ให้สนับสนุนการทำงานในรูปแบบของการป้อนข้อมูลเพียงหน่วยงานเดียว แต่สามารถใช้ประโยชน์จากการป้อนข้อมูลดังกล่าวได้ทั้งองค์กร เพื่อลดความซ้ำซ้อนและลดความผิดพลาดในการป้อนข้อมูลจากหลาย ๆ หน่วย ซึ่งอาจส่งผลให้ข้อมูลของแต่ละหน่วยที่นำมาใช้งานผิดพลาดและไม่ตรงกัน

2. ระบบการทำงานในปัจจุบัน พนักงานต้องคีย์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลขจำนวนมาก เพื่อใช้ในการคำนวณ หรือบันทึกข้อมูลต่าง ๆ หากมีการพัฒนาระบบการทำงาน โดยการใส่บาร์โค้ด แทนการคีย์ข้อมูล จะสามารถช่วยให้การทำงานสะดวกรวดเร็วมากขึ้น ช่วยลดความผิดพลาดและระยะเวลาในการทำงานให้น้อยลง

3. การชำระภาษีสรรพสามิตและกองทุนน้ำมันฯ จะใช้วิธีการส่งจ่ายเช็คเพื่อชำระค่าใช้จ่าย ควรมีการเปลี่ยนแปลงระบบการชำระเงิน ซึ่งอาจเป็นวิธีการ โอนเงินเข้าบัญชีโดยตรงหรือใช้วิธีอื่น ๆ ที่สะดวกและรวดเร็วกว่า เพื่อลดระยะเวลาและประหยัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าเช็ค, ค่าเดินทางไปขึ้นเช็ค รวมถึงลดความเสี่ยงจากการที่เช็คสูญหาย

4. การได้รับเงินชดเชยราคา LPG Import คืนจากรัฐบาล วิธีการในรูปแบบเดิมเป็นการส่งจ่ายเช็คให้กับผู้ประกอบการ ซึ่งผู้ประกอบการต้องเดินทางไปรับเช็คด้วยตนเองที่กรมสรรพสามิต ทำให้สูญเสียดเวลาในการปฏิบัติงานและเกิดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกรมสรรพสามิต ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการปรับปรุงวิธีการรับเงินคืนจากสรรพสามิตต่อผู้บริหาร โดยเสนอให้สรรพสามิตจ่ายคืนเงินชดเชยฯ โดยการ โอนเข้าบัญชีของผู้ประกอบการ โดยตรง จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายลงและไม่ต้องเดินทางไปรับเช็คที่กรมสรรพสามิต ซึ่งผู้บริหารเห็นชอบและให้นำวิธีการดังกล่าวเข้าหารือกับสรรพสามิต เพื่อขยายผลการปฏิบัติต่อไป

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ สงวนศิริกุล. (2550). แนวทางการลดขั้นตอนกระบวนการทำงานในหน่วยงาน
รัฐวิสาหกิจด้านการขนส่งมวลชนและขนส่งสินค้า. วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต,
วิศวกรรมอุตสาหการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกศล ศีลศีลธรรม. (2547). เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้วยแนวคิดสิน (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด
ยูเคชั่น.
- คมวิทย์ มีชีวิตสม. (2554). การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคนิคของสินค้า กรณีศึกษา
สายการผลิต สำหรับผลิตภัณฑ์ ไอควินวิชั่น รุ่น โทมาฮ็อก. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,
บริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จักรกฤษณ์ ชันยะลา. (2555). การพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการผลิตทางแกวสในโรงงาน
อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปกรณีศึกษาบริษัท นอร์ธเทิร์น แอท ไทร์ จำกัด. วิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชญานันท์ วรรณโกมิตย์. (2554). การลดต้นทุนโดยใช้หลักการวิเคราะห์คุณค่า การศึกษา
กระบวนการตัดของโรงงานผลิตแผงวงจรรวม. วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, วิศวกรรม
อุตสาหการ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยวัฒน์ สุขพรรณพิมพ์. (2553). การปรับปรุงระบบคุณภาพการให้บริการนิสิต กรณีศึกษา
สำนักงานนิสิตสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต,
วิศวกรรมอุตสาหการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ บัวแก้ว. (2547). รู้จัก...ระบบการผลิตแบบลีน (Lean manufacturing system). กรุงเทพฯ:
สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- วิโรจน์ ลักขณาอดิศร. (2552). ลีนอย่างไรสร้างกำไรให้องค์กร = Profitable Lean Manufacturing.
กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่าง ใบขอรับเงิน (LPG IMPORT)
แบบกองทุน 1

(แบบกองทุน 1)

ใบขอรับเงิน (LPG IMPORT)

เลขที่ _____ เขียนที่ _____
 เรียน อธิบดีกรมสรรพสามิต วันที่ _____

ข้าพเจ้า _____ (ชื่อสถานประกอบการ) ขอ (✓) รับเงินชดเชย ( ) รับเงินชดเชยเพิ่ม
 ( ) รับเงินคืนจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจาก (✓) ได้รับการชดเชย ( ) ได้รับการชดเชยเพิ่ม ( ) ได้รับการยกเว้นการส่งเงิน
 ( ) ได้ส่งเงินไว้เกินกว่าจำนวนที่ต้องนำส่ง ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 4/2547 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2547 เรื่อง กำหนดมาตรการ
 เพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง และประกาศคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน ฉบับที่ XX/XX
 ลงวันที่ XX-XX-XX รวมเป็นเงินจำนวน _____ ตามรายละเอียดเอกสารแนบดังนี้

1. บัญชีสรุป (ส่งเงิน _____ / ขอรับเงิน _____)	_____	ฉบับ
2. ภาพถ่ายบัญชีน้ำมันซึ่งนำออกจากสถานประกอบการ วันที่ _____	_____	ชุด
3. สำเนาใบส่งเงิน เลขที่ _____ ลงวันที่ _____	_____	ฉบับ
4. สำเนาบัญชีสรุปฯ ที่ส่งเงินไว้ _____	_____	ฉบับ
5. สำเนาใบเสร็จรับเงิน เลขที่ _____	_____	ชุด
6. สำเนาใบขอรับเงิน เลขที่ _____ ลงวันที่ _____	_____	ฉบับ
7. แบบ ภษ.01-12 เลขที่ _____	_____	ชุด

เสนอมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลายมือชื่อ _____
 (_____)
 ตำแหน่ง _____

ที่ กศ. _____ / _____

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารการคลังและรายได้

อนุมัติให้จ่ายเงินทดลองจ่าย จำนวนเงิน _____ (_____) ได้
 จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ลายมือชื่อ _____
 (_____)
 ตำแหน่ง _____

ภาคผนวก ข
ตัวอย่าง บัญชีสรุป LPG นำเข้าขอชดเชยฯ
(แบบกองทุน 4)

ภาคผนวก ค
ตัวอย่าง บัญชีรับ-จ่าย ก๊าซ LPG ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

ภาคผนวก ง
ตัวอย่าง แบบฟอร์ม กษ.01-12
(แบบฟอร์มชำระภาษีสรรพสามิต)

 กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง แบบรายการภาษีสรรพสามิต ตามมาตรา 48 (1) แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 ภย. 01-12		สำหรับเจ้าพนักงาน ทะเบียนรับเลขที่ ..... วันเดือนปี. เจ้าพนักงานผู้รับ																																																																					
(1) ชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรม/ผู้เสียภาษี ..... ชื่อโรงงานอุตสาหกรรม ..... เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> ทะเบียนสรรพสามิตเลขที่ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> สถานที่ตั้งเลขที่ ..... ครอบคลุม ..... ถนน ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์		(2) การชำระภาษีสำหรับ ☐ เครื่องหมายแสดงการเสียภาษี ☐ ดินค้ำไถ่ออกจากโรงงานอุตสาหกรรม ☐ อื่นๆ ..... ตั้งแต่วันที่ ..... เดือนปี.																																																																					
		(18) สำรับเงิน เลขที่ / เลขที่ ..... ลงวันที่																																																																					
		(3) (4) (5) (6) (7) รายการที่ ประเภทที่ รายการสินค้า อัตราภาษี ภาษีสรรพสามิต <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">รายการที่</th> <th rowspan="2">ประเภทที่</th> <th rowspan="2">ชื่อสินค้าและชนิด</th> <th rowspan="2">แบบหรือรุ่น</th> <th rowspan="2">ขนาด/หน่วย</th> <th rowspan="2">ปริมาณเงินค่าที่เสียภาษี</th> <th rowspan="2">ราคาเงินค่าต่อหน่วย</th> <th rowspan="2">มูลค่าสินค้า</th> <th colspan="2">(6) อัตราภาษี</th> <th rowspan="2">(7) ภาษีสรรพสามิต</th> </tr> <tr> <th>ตามมูลค่าร้อยละ</th> <th>ตามปริมาณหน่วยละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>		รายการที่	ประเภทที่	ชื่อสินค้าและชนิด	แบบหรือรุ่น	ขนาด/หน่วย	ปริมาณเงินค่าที่เสียภาษี	ราคาเงินค่าต่อหน่วย	มูลค่าสินค้า	(6) อัตราภาษี		(7) ภาษีสรรพสามิต	ตามมูลค่าร้อยละ	ตามปริมาณหน่วยละ																																																							
รายการที่	ประเภทที่	ชื่อสินค้าและชนิด	แบบหรือรุ่น									ขนาด/หน่วย	ปริมาณเงินค่าที่เสียภาษี		ราคาเงินค่าต่อหน่วย	มูลค่าสินค้า	(6) อัตราภาษี		(7) ภาษีสรรพสามิต																																																				
				ตามมูลค่าร้อยละ	ตามปริมาณหน่วยละ																																																																		
ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่สำแดงในแบบรายการภาษีสรรพสามิตนี้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงทุกประการ และได้แนบเอกสารรายละเอียดสินค้าประกอบ จำนวน ..... ฉบับ ลงชื่อ ..... (.....) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม/ผู้เสียภาษี		(8) รวมภาษีสรรพสามิต (9) หัก ลดหย่อนตามมาตรา 101 (10) คงเหลือภาษี (11) เบี้ยปรับ (12) เงินเพิ่มร้อยละ ..... ต่อเดือน (13) รวม (10), (11), (12) (14) ภาษีเงินเพิ่มเพื่อมหาดไทย ร้อยละ 10 (15) รวม (13), (14) (16) หักคืนภาษีตามหนังสือที่ ..... (17) รวมภาษีที่ต้องชำระทั้งสิ้น (ตัวอักษร)																																																																					

ภาคผนวก จ
ตัวอย่าง แบบฟอร์ม ทย.13
(แบบฟอร์มชำระภาษีสรรพสามิต)

แบบฟอร์ม ภษ.13

เลขที่ _____

รายการค่าภาษีมีมูลค่าและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ซึ่งได้นำออกจากรังอุตสาหกรรม _____

เมื่อวันที่ _____

กำหนดชำระภาษี: _____

ลำดับที่	เลขที่	รายการ	ปริมาณรวม	ราคาที่ถือเป็นเกณฑ์ ในการคำนวณภาษี ต่อหน่วย : บาท	อัตราภาษีสรรพสามิต			จำนวนภาษีสรรพสามิต หน่วย : บาท	หมายเหตุ
					ตามมูลค่า	ร้อยละ	อัตรา		
รวม									
รวมภาษีสรรพสามิต									
ภาษีเก็บเพิ่มเพื่อมหาดไทย จากภาษีสรรพสามิตร้อยละ 10									
รวมทั้งสิ้น									

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อมูลข้างต้นนี้ถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ ผู้ประกอบอุตสาหกรรม

(_____)

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่าง แบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์
ก๊าซ LPG ที่นำเข้าจากต่างประเทศ,
ก๊าซ LPG ที่ผลิตภายในประเทศไทย

รายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์

สถานประกอบการ _____

เลขที่ _____

ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) นำเข้าจากต่างประเทศ

ลำดับที่	วันที่	พาหนะ	ผลิตภัณฑ์	จำนวน (กก.)	ลูกค้านายทาง	เวลาสูบน้ำ		หมายเหตุ
						เริ่มจ่าย	หยุดจ่าย	
รวม								

รวบรวมโดย .....

ตรวจสอบโดย .....

(.....)

(.....)

.....

.....

รายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์
 สถานประกอบการ _____ เลขที่ _____
 ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ภายในประเทศ

ลำดับที่	วันที่	พาหนะ	ผลิตภัณฑ์	จำนวน (กก.)	ลูกค้านายทาง	เวลาส่งจ่าย		หมายเหตุ
						เริ่มจ่าย	หยุดจ่าย	
รวม								

รวบรวมโดย .....

(.....)

.....

ตรวจสอบโดย .....

(.....)

.....

ภาคผนวก ข

ตัวอย่าง แบบฟอร์มรายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์หลังปรับปรุง

รายงานการจ่ายผลิตภัณฑ์
สถานประกอบการ _____

เลขที่ _____

ลำดับที่	วันที่	พาหนะ	ผลิตภัณฑ์	จำนวน (กก.)	ลูกข่ายปลายทาง	เวลาสูบถ่าย		หมายเหตุ
						เริ่มจ่าย	หยุดจ่าย	
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ภายในประเทศ								
รวมปริมาณการจ่าย LPG ภายในประเทศ								
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) นำเข้าจากต่างประเทศ								
รวมปริมาณการจ่าย LPG นำเข้าจากต่างประเทศ								
รวมทั้งสิ้น								

รวบรวมโดย .....

(.....)

.....

ตรวจสอบโดย .....

(.....)

.....

ภาคผนวก ซ**ตัวอย่าง ตารางคำนวณภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง**

ตารางคำนวณภาษีสรรพสามิตและเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

เลขที่เช็คภาษี _____

วันที่สั่งจ่ายเช็ค _____

เลขที่ _____

วันที่จ่ายผลิตภัณฑ์ _____

ลำดับที่	พาหนะ	ผลิตภัณฑ์	จำนวน (กก.)	ลูกค้าปลายทาง	เวลาสูญจ่าย		หมายเหตุ
					เริ่มจ่าย	หยุดจ่าย	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
Total : Tax LPG Import			-	-	-	-	-
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
Total : Tax LPG GSP			-	-	-	-	-

เลขที่เช็คกองทุนฯ _____

เลขที่ _____

Oil fund	อัตรา:	xxx	-	-	-
		xxx	-	-	-
		xxx	-	-	-

เลขที่ _____

Oil fund	อัตรา:	xxx	-	-	-
		xxx	-	-	-
		xxx	-	-	-

เลขที่ _____

Oil fund	อัตรา:	xxx	-	-	-
		xxx	-	-	-
		xxx	-	-	-

หมายเหตุ :					
ยอดรวมชำระภาษีสรรพสามิต :		-	ยอดรวมส่งเงินเข้ากองทุนฯ :		-

ภาคผนวก ฅ
ตัวอย่าง ใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการ
ภาษีศรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม

ใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม

กศท.99/1

ชื่อผู้เป็นเจ้าของ/ มีปัญหาในเรื่องที่คิด,ราคา		ประเภทใบอนุญาต ใบอนุญาตนำเข้า		ไม่ใช้สิทธิประโยชน์		เลขที่ใบอนุญาต		
ผู้นำเข้า (ชื่อ ที่อยู่ โทรศัพท์)		เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร สาขา		ภาษีอากรที่คิดชำระ		ค่าภาษีอากร (บาท)		
สถานที่นำเข้า		สถานที่ขนถ่าย		ภาษีสรรพสามิต		0.00		
ภาษีเพื่อมหาดไทย		ภาษีมูลค่าเพิ่ม		ภาษีเพื่อมหาดไทย		0.00		
ชื่อและเลขที่บริษัทผู้ส่งออก		N/A		ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นๆ		0.00		
ใบขนสินค้าขาเข้าหรือหนังสือรับรอง		รวมทั้งสิ้น		เลขที่บัญชีธนาคาร				
ใบขนสินค้าเลขที่ 1 (1)		แบบ ร.ล.2 วันที่		เลขที่สำเนาเอกสารประกอบ				
ชื่อยานพาหนะ G.FOREVER (เรือ)		VOY : 46		วันที่นำเข้า				
เครื่องหมายและเลขหมายที่บนตู้ NO MARK IN BULK		จำนวนและ ลักษณะตู้/ตู้เหล็ก		จำนวนและลักษณะตู้/ตู้เหล็ก				
		2 LOTS		ประเภทตู้/ตู้เหล็ก				
				สถานที่ตรวจปล่อย				
จำนวนตู้ทั้งหมด (ข้างลง)		2 LOTS (TWO LOTS ONLY)		จำนวนตู้เปลี่ยนแปลง				
รายการ	ประเภทผลิตภัณฑ์	ราคาของ (เงินค่าประเทศ)	อัตราอากร	อัตราค่าขนถ่าย	ค่าธรรมเนียม	รหัสสินค้าสรรพสามิต	ภาษีสรรพสามิต	ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม
1	เหล็กดี หนัก 000 / KGM	USD	0%	0%	0.00	0.00	0.00	
1/	เหล็กดีพิเศษ	น้ำหนักสุทธิ	.001/ GM	ปริมาณ	1/2544 คท.19/11/2544 ; FULLY REFRIGERATED PROPANE โพรเพนเหลว - ขอลงหนังสือไว้ เพื่อขอรับเงินชดเชยส่วนต่างราคา - ได้รับยกเว้นภาษีสรรพสามิต	ชนิดของ BRAND "NO BRAND"		QA
2	000 / KGM		0%		0.00	0.00	0.00	
2/			.001/ GM		1/2544 คท.19/11/2544 ; FULLY REFRIGERATED BUTANE บิวเทนเหลว - ขอลงหนังสือไว้ เพื่อขอรับเงินชดเชยส่วนต่างราคา - ได้รับยกเว้นภาษีสรรพสามิต	BRAND "NO BRAND"		QA
รวม		USD			0.00		0.00	
CIF				KGM	0.00		0.00	
รวมน้ำหนักสุทธิ Total GW, =		Total Inv Qty, =		รวมค่าภาษีอากรทั้งสิ้น				
		Total Exp, =		By User :				
ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่แสดงข้างต้นไม่เป็นความลับตามกฎหมาย		(ลายมือชื่อผู้นำส่งเข้า)		ประทับตรา		วันที่ออก (วัน/ปี)		
STATUS=03								
เลขที่ใบขนสินค้าขาเข้า		วันที่		วันที่ออกเลขที่ใบขน				

ภาคผนวก ๑
ตัวอย่าง ใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิต

เลขที่ใบเสร็จ

เลขที่คู่มือเอกสาร

ใบเสร็จรับเงิน

ส่วนราชการ กรมสรรพสามิต

วันที่

ที่ทำการ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี 2

เดือน/ปี

ได้รับเงินจาก

ผู้ประกอบการ บริษัท

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี

เลขทะเบียนสรรพสามิต

ตามรายละเอียด

รายการ	จำนวนเงิน
	
รวม	

( )

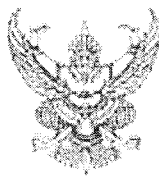
ไว้เป็นการถูกต้องแล้ว

ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน

(.....)

ภาคผนวก ก
ตัวอย่าง ประกาศคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน
(ประกาศอัตราค่าขายราคา LPG IMPORT)

กรมการกงสุลต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ฉบับที่ 101 พ.ศ. 2556

เรื่อง การกำหนดอัตราเงินชดเชยสำหรับข้าราชการที่นำเงินไปฝากธนาคาร

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 11 และ ข้อ 24 แห่งคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 4/2547 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2547 และข้อ 4 ข้อ 10 แห่งคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 4/2547 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2547 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 4/2554 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2554 ซึ่งออกตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขและเปลี่ยนแปลงการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2516 คณะกรรมการบริหารงานนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการเงินและเศรษฐกิจแห่งชาติที่นำเงินไปฝากธนาคารดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กำหนดอัตราเงินชดเชยสำหรับข้าราชการที่นำเงินไปฝากธนาคาร ซึ่งแสดงรายการที่นำเงินฝากต่างประเภท โดยวิธี

ข้อ 2 ให้นำเงินที่ฝากในธนาคารดังกล่าว ซึ่งมีเงินฝากที่นำเงินไปฝากต่างประเภทให้ชดเชยเงินชดเชยได้ ไม่เกินปริมาณและตามที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้สำหรับเงินฝากดังกล่าวในการผลิต

ประกาศ ณ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2556

(นายสมคิด จุฑาธุช)
ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการคลัง